

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE

FAKULTA MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2007

Jana Uhríková

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE

Fakulta mezinárodních vztahů

Obor: Mezinárodní obchod

Hospodársky vývoj Austrálie od roku 1990 až po současnost'

Bakalářská práce

Vypracovala: Jana Uhríková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Zuzana Stuchlíková

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Hospodársky vývoj Austrálie od roku 1990 až po súčasnosť“ vypracovala samostatně. Veškerou použitou literaturu a podkladové materiály uvádím v příloženém seznamu literatury.

V Praze dne .....

.....

Podpis

Obsah

Obsah.....	4
Zoznam skratiek	5
Zoznam tabuliek	6
Zoznam grafov	7
Úvod	8
1. Charakteristika Austrálie - vybrané oblasti	10
1.1 Peňažná jednotka a výmenný kurz	10
1.2 Demografický vývoj.....	10
1.3 Súčasná politická situácia.....	12
1.4 Postoj vlády k ekologickej otázke	12
2. Charakter a vývoj ekonomiky Austrálie.....	14
2.1 Charakteristika sektorov hospodárstva.....	14
2.2 Súčasný stav infraštruktúry	16
2.3 Vývoj austrálskej ekonomiky v období 1990-2000	17
2.4 Vývoj austrálskej ekonomiky v období 2001-2006	21
2.5 Predpoveď hospodárskeho vývoja do roku 2011	25
2.6 Významné reformy uskutočnené v období 1990 - 2006	26
3. Zahraničný obchod Austrálie	29
3.1 Vládna podpora exportu	29
3.2 Komoditná štruktúra exportu a importu tovarov a služieb.....	30
3.3 Teritoriálna štruktúra austrálskeho obchodu	32
3.4 Obchodní partneri Austrálie a integračné dohody.....	33
Záver.....	36
Literatúra	38
Zoznam príloh	40
Prílohy	41

Zoznam skratiek

ASEAN	Združenie národov juhovýchodnej Ázie, Association of Southeast Asian Nations
EÚ	Európska Únia
Austrade	Austrálska komisia pre obchod, The Australian Trade Commission
EFIC	Spoločnosť pre financovanie exportov a poistenie, Export Finance and Insurance Corporation
FTA	Zóna voľného obchodu, Free Trade Agreement
TAFTA	Zóna voľného obchodu Austrálie a Thajska, Australia and Thailand Free Trade Agreement
AUSFTA	Zóna voľného obchodu Austrálie a USA, Australia and USA Free Trade Agreement
SAFTA	Zóna voľného obchodu Austrálie a Singapuru, Australia and Singapour Free Trade Agreement
CER	Užšie ekonomické vzťahy Austrálie a Nového Zélandu, Australia and New Zealand Closer Economic Relations
SAE	Spojené arabské emiráty
COAG	Koncil austrálskych vlád, Council of Australian Governments
AGPC	Komisia austrálskej vlády pre produktivitu, Australian Government Productivity Comission
HDP	hrubý domáci produkt
GST	Daň z tovaru a služieb, Goods and services tax
NWC	Národná komisia pre vodu, National Water Commission
CPI	Index spotrebiteľských cien, Consumer Price Index
ABS	Austrálsky štatistický úrad, Australian Bureau of Statistics
OECD	Organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj, Organisation for Economic Co-operation and Development
ABARE	Austrálsky úrad pre poľnohospodárstvo a ekonomiku zdrojov, The Australian Bureau of Agricultural and Resource Economics
EIU	Ekonomický informačný útvar, Economist Intelligence Unit
IMF	Medzinárodný menový fond, International Monetary Fund
WTO	Svetová obchodná organizácia, World Trade Organization

Zoznam tabuliek

Tabuľka č. 1: Veková štruktúra obyvateľstva Austrálie v roku 1986 a 2006, v %	11
Tabuľka č. 2: Rast reálneho HDP vo vybraných krajinách, 1990-2000, v %	17
Tabuľka č. 3: Vývoj miery nezamestnanosti vo vybraných krajinách, 1990-2000, v %	18
Tabuľka č. 4: Vývoj CPI inflácie vo vybraných krajinách, 1990-2000, v %	18
Tabuľka č. 5: Obchodná bilancia vo vybraných krajinách, 1990-2000, v mld. USD	20
Tabuľka č. 6: Bilancia štátneho rozpočtu vo vybraných krajinách, 1990-2000, v % HDP	20
Tabuľka č. 7: Vývoj reálneho HDP vo vybraných krajinách, 2001-2006, v %	21
Tabuľka č. 8: Vývoj CPI inflácie vo vybraných krajinách, 2001-2006, v %	22
Tabuľka č. 9: Vývoj miery nezamestnanosti vo vybraných krajinách, 2001-2006, v %	22
Tabuľka č. 10: Vývoj zahraničného obchodu Austrálie, 2001 – 2006, v % a v mld. USD	23
Tabuľka č. 11: Bilancia bežného účtu vo vybraných krajinách, 2001 – 2006, v % HDP	24
Tabuľka č. 12: Bilancia rozpočtu vlády vo vybraných krajinách, 2001-06, v % HDP	25
Tabuľka č. 13: Predpoveď vývoja makroekonomických ukazateľov Austrálie pre roky 2006 – 2011, v % a v mld. USD	25
Tabuľka č. 14: Teritoriálna štruktúra austrálskeho exportu, v roku 2006, v mil. AUD a v %	33
Tabuľka č. 15: Teritoriálna štruktúra austrálskeho importu, v roku 2006, v mil. AUD a v %	33
Tabuľka č. 16: SWOT analýza súčasnej austrálskej ekonomiky	37

Zoznam grafov

Graf č. 1: Austrálsky export služieb v roku 2004, v %	15
Graf č. 2: Rast objemu exportu a importu, a vývoj bežného účtu, 1990 – 2000, v %	19
Graf č. 3: Rast exportu nerastov Austrálie v rokoch 2004 a 2005, v mld. USD	31
Graf č. 4 a 5: Komoditná štruktúra exportu a importu Austrálie v roku 2006, v %	32

Úvod

Európska kolonizácia Austrálie sa v porovnaní so zvyškom sveta začala podstatne neskôr, až koncom 18. storočia. O to viac ma zaujalo ako sa z pôvodne trestaneckej kolónie stala za niečo cez dve storočia jedna z najúspešnejších ekonomík sveta. Austrália sa podľa veľkosti HDP radí na 13. miesto vo svete, zažíva expanziu nepretržite už 16 rokov. V ekonomickom rozmachu ju nezastavila ani kríza v Ázii, na ktorú je naviazaný austrálsky zahraničný obchod. Táto ekonomika sa dokázala vyrovnat' aj s nepriaznivým počasím, suchom a požiarmi. Neustála snaha vlády o ekonomické reformy priniesla pre túto krajinu pozitívne výsledky. Austrália preto nemá problém so štátnym dlhom, infláciou, má nízku nezamestnanosť a dobrý rast ekonomiky. K prosperite tejto ekonomiky nepochybne prispieva aj pomerne veľké nerastné bohatstvo. Na druhej strane však kvôli častému suchu prišlo o prácu množstvo ľudí a nedostatok vody sa každým rokom stáva vážnejším problémom. **Cieľom mojej práce je analyzovať vývoj austrálskej ekonomiky za posledných 16 rokov. Súčasťou tejto analýzy je súčasná ekonomická situácia, a to nielen jej pozitívna stránka, ale aj nedostatky, ktoré by mali byť v najbližších rokoch odstránené.** Pri tomto hodnotení sa budem opierať o správy a konzultácie medzinárodných organizácií, a to hodnotenie OECD a Medzinárodného menového fondu.

Prvá kapitola je zameraná na základnú charakteristiku štátu. Zaoberá sa používanou peňažnou jednotkou a výmenným kurzom. Potom nasleduje demografická analýza. Jej súčasťou je veková štruktúra obyvateľstva, jej zmeny za posledné roky a prírastok obyvateľov. Významná časť tejto analýzy je zmena austrálskej populácie v dôsledku migrácie. Ďalšie podkapitoly sa zaoberajú politickým prostredím v Austrálii. V závere prvej kapitoly uvádzam postoj vlády k ekologickej otázke, ide o kontroverznú tému v súčasnej svetovej politike.

Druhá kapitola sa zaoberá charakteristikou a vývojom austrálskej ekonomiky. Po charakteristike jednotlivých hospodárskych sektorov nasleduje analýza infraštruktúry v Austrálii. Samotná makroekonomická analýza je rozdelená na dve základné obdobia, prvé zahŕňa roky 1990 – 2000 a druhé roky 2001 – 2006. Súčasťou tejto kapitoly je aj predpoveď ekonomického vývoja v rokoch 2007 až 2011. Záver tretej kapitoly je venovaný významným reformám uskutočneným za posledných 15 rokov.

Tretia kapitola sa sústreďí na analýzu zahraničného obchodu. Jej súčasťou je uvedenie agentúr zaoberajúcich sa podporou exportu, predstavenie ich činnosti a dosiahnutých

výsledkov. Centrálnou časťou tejto kapitoly je komoditná a teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu, ako aj jeho liberalizácia. V tejto súvislosti sú uvedené uzavreté integračné dohody s ostatnými štátmi sveta a prebiehajúce rokovania o možných budúcich dohodách.

1. Charakteristika Austrálie - vybrané oblasti

Predtým než začnem s charakteristikou vývoja austrálskeho hospodárstva, rada by som uviedla niekoľko základných údajov týkajúcich sa tohto štátu a jeho ekonomiky. Pre posúdenie monetárnej politiky ako aj analýzu zahraničného obchodu je potrebné charakterizovať menu a druh výmenného kurzu. Vývoj ekonomiky a zamestnanosti do veľkej miery ovplyvňuje počet obyvateľstva v produktívnom veku, preto sa budem venovať aj demografickej analýze. Pretože práve politické kroky a reformy do veľkej miery ovplyvnili vývoj austrálskej ekonomiky, považujem za podstatné načrtnúť politickú situáciu v tejto krajine. Keďže má Austrália stále viac problémov so životným prostredím v podobe sucha či nedostatku vody, budem sa v nasledujúcom texte venovať aj postoj vlády k tejto otázke.

1.1 Peňažná jednotka a výmenný kurz

Oficiálnou menou v Austrálii je Austrálsky dolár (AUD, A\$) Od roku 1983 je zavedený floatingový výmenný kurz, čo znamená, že výmenný kurz je určovaný trhom a Centrálna banka (Reserve Bank of Australia) nemá povinnosť intervenovať. V súčasnosti je hlavným cieľom Centrálny banky udržať infláciu v cieľovom pásme 2-3 % a tomu prispôsobovať monetárnu politiku. V posledných rokoch Austrálsky dolár mierne deprecioval, jeho súčasný kurz k svetovým menám je nasledujúci: AUD:USD = 1,33; AUD:EUR = 1,67.¹

1.2 Demografický vývoj

Austrália má na svoju rozlohu (6. najväčší štát na svete) nízky počet obyvateľov (20 mil.). Aj preto má pri svojom ekonomickom raste problém s nedostatkom kvalifikovaných pracovných síl. Veková štruktúra je porovnateľná s európskou a rovnako ako v Európe je najväčším problémom a záťažou pre penzijný systém jej postupné stárnutie. Veková štruktúra obyvateľstva z roku 1986 a 2006 je pre porovnanie uvedená v tabuľke č. 1.

---

¹ Economist intelligence unit: Australia: Currency forecast [online]. Február 2007 [cit. 20.4. 2007].

Tabuľka č. 1: Veková štruktúra obyvateľstva Austrálie v roku 1986 a 2006, v %

Vekové rozpätie	Podiel na obyvateľstve v r. 1986	Podiel na obyvateľstve v r. 2006
0 - 14 rokov	23.1 %	19.3 %
15 - 64 rokov	66.4 %	67.4 %
nad 65 rokov	10.5 %	13.3 %

Zdroj: Population by Age and Sex, Australian States and Territories, Jun 2006, Australian bureau of Statistics, <http://www.abs.gov.au>.

Z údajov v tabuľke č. 1 vyplýva, že za posledných 20 rokov sa zvýšil počet obyvateľov nad 65 rokov na úkor mladých obyvateľov do 14 rokov. Počet obyvateľov v produktívnom veku sa naproti tomu zmenil iba nepatrne, o 1 %. Podľa odhadu Štatistického úradu Austrálie sa bude zvyšovať počet obyvateľov v postproduktívnom veku a celková populácia starnúť. Dôvodmi sú nižšia fertilita a vyššia dĺžka života.

Prírastok obyvateľstva činil v roku 2006 1,3 %, v absolútnych číslach sa počet obyvateľov zvýšil v roku 2006 oproti predošlému roku o 265,700 ľudí. Prirodzený prírastok bol v roku 2006 vo výške 131,200 ľudí. Polovicu prírastku obyvateľov Austrálie za roky 2005-06 tvorili zámorskí imigranti, ktorí tak zvýšili populáciu o 134 600 ľudí, čo bolo 8,7% zvýšenie oproti predošlému roku. Je to o niečo nižší prílev imigrantov než bol zaznamenaný v rokoch 1987-88, keď tvoril rekordne najvyššie číslo, 56 % prírastku obyvateľstva. Najnižší prílev imigrantov bol zaznamenaný v rokoch 1992-93, kedy tvoril iba 17 % prírastku obyvateľstva. Čo sa týka vekovej štruktúry imigrantov, najväčší podiel, 56 %, tvoria ľudia vo veku 15-34 rokov. 24 % prisťahovalcov tvoria ľudia starší ako 34 rokov a deti od 0 do 14 rokov tvoria 20 %. Najviac imigrantov pochádza zo Spojeného kráľovstva, veľa ich prichádza aj z Nového Zélandu, Talianska, Číny a Vietnamu. Národnostné zloženie v Austrálii je následovné: Austrálčania britsko-írskeho pôvodu (90 %), Európania nebritského pôvodu (5 %), Číňania a Japonci (5 %) a pôvodní Austrálčania (1 %).²

Počet emigrantov sa za posledných 20 rokov výrazne zvýšil. V roku 1985 odišlo z Austrálie na viac ako rok 69,600 obyvateľov, v roku 2005 sa ich počet viac než zdvojnásobil (158,000). Napriek tomu je ukazovateľ vyst'ahovalectva pomerne nízky, 2,8 obyvateľa nad 15 rokov na 100 obyvateľov Austrálie. Pre porovnanie, najvyššia hodnota vyst'ahovalectva z krajín OECD je v Írsku, a to 29 obyvateľov nad 15 rokov na 100 obyvateľov. Skoro dve

---

² Australian Bureau of Statistics: Australian Social Trends, 2006 [online]. 2006 [cit. 23.4. 2007]. Dostupný na <http://abs.gov.au/ausstats/abs@.nsf/7d12b0f6763c78caca257061001cc588/3cf3335edc1a3f7fca2571b0000ea963!OpenDocument>.

tretiny emigrantov smerovalo do ostatných krajín OECD. Najviac ich odišlo do Spojeného kráľovstva (33 %), ďalej nasledujú Spojené štáty (22 %), Nový Zéland (14 %), Grécko (7 %), Kanada (6 %) a Taliansko (6 %). Čo sa týka vekovej štruktúry emigrantov, najčastejšie pochádzajú z vekovej kategórie 25 - 34 rokov. Ako najčastejší dôvod pre odchod z Austrálie sa uvádza zamestnanie, taktiež manželstvo, životný štýl a vzdelanie.³

Medzi jednotlivými štátmi Austrálie migrovalo celkovo 342 500 obyvateľov, čo je o 4,6 % nižší počet než v rokoch 2004-05. Najviac ich pritom smerovalo do Queenslandu a najviac ich odchádzalo z Nového Južného Walesu.

1.3 Súčasná politická situácia

Austrália je federálna parlamentná monarchia, ktorá patrí do zoskupenia Commonwealth. Na jej čele stojí britská kráľovna Elizabeth II., reprezentovaná guvernérom Maj. Gen. Michaelom Jefferym. Politickou stranou pri moci je už štvrté volebné obdobie Liberálna strana Johna Howarda, ktorý je ministerským predsedom. Jeho vláda pokračuje v presadzovaní reforiem a mnohí mu preto pripisujú zásluhy za pozitívny ekonomický vývoj v Austrálii za posledné desaťročie. Základom súčasnej politiky vlády je stimulácia prílevu priamych zahraničných investícií, vytváranie pracovných miest, podpora exportu a otváranie domácich trhov. Opozičnou stranou je Labour party, ktorú vedie Kevin Rudd. Súčasná politika tejto strany sa sústreďí hlavne na propagáciu a zlepšenie ochrany životného prostredia.⁴

1.4 Postoj vlády k ekologickej otázke

Austrália pokrýva väčšinu svojich energetických potrieb spaľovaním uhlia, ktorého ma ešte veľké zásoby. Táto skutočnosť spolu s enormnou ťažbou a spracovávaním nerastného bohatstva spôsobuje zvýšený výskyt skleníkových plynov a výrazne zhoršuje životné prostredie. Napriek tomu je Austrália jedným zo štátov, ktoré odmietli podpísať Kjótsky protokol, podobne ako USA alebo Čína. Vládnci Liberáli toto rozhodnutie odôvodňujú tým, že by obmedzenie emisií malo za následok zhoršenie výkonu ekonomiky a konkurencieschopnosti v zahraničnom obchode. Jedným z konkurentov Austrálie je totiž Čína, ktorá sa radí medzi rozvojové krajiny, a tak nemá obmedzenia na emisie. Jeden z vážnych

---

³ Australian Bureau of Statistics: Australian Social Trends, 2006 [online]. 2006 [cit. 2007]. Dostupný na [www: http://abs.gov.au/ausstats/abs@.nsf/7d12b0f6763c78caca257061001cc588/3cf3335edc1a3f7fca2571b0000ea963!OpenDocument](http://abs.gov.au/ausstats/abs@.nsf/7d12b0f6763c78caca257061001cc588/3cf3335edc1a3f7fca2571b0000ea963!OpenDocument).

⁴ Adrian Peter Pressburg: Austrália sa etabluje ako energetická supervelmoc [online]. 11.9. 2006 [cit. 10.3. 2007]. Dostupný na [www: http://ekonomika.etrend.sk/75811/svetova-ekonomika/australia-sa-etabluje-ako-energeticka-supervelmoc](http://ekonomika.etrend.sk/75811/svetova-ekonomika/australia-sa-etabluje-ako-energeticka-supervelmoc).

následkov globálneho otepľovania je úbytok vody v jazerách, kvôli ktorému hrozí Austrálii nedostatok pitnej vody už v najbližších rokoch. Pre vládu sa nájdenie riešenia tohto problému stalo prioritou. V posledných rokoch sa však v oblasti ochrany životného prostredia aktivizuje najmä austrálska opozičná Labouristická strana, ktorá Kjótsky protokol podporuje. V dôsledku neustáleho globálneho otepľovania sa navyše niektoré regióny Austrálie rozhodli emisie znižovať.⁵

---

⁵ Adrian Peter Pressburg: Austrália sa etabluje ako energetická superveľmoc [online]. 11.9. 2006 [cit. 10.3. 2007]. Dostupný na [www: http://ekonomika.etrend.sk/75811/svetova-ekonomika/australia-sa-etabluje-ako-energeticka-supervelmoc](http://ekonomika.etrend.sk/75811/svetova-ekonomika/australia-sa-etabluje-ako-energeticka-supervelmoc).

2. Charakter a vývoj ekonomiky Austrálie

Podiel jednotlivých sektorov na HDP je podobný ako v ostatných vyspelých krajinách sveta. Najväčší podiel HDP má sektor služieb, tvorí 70 %. Nasleduje priemysel s 26,2% podielom a poľnohospodárstvo s 3,8% podielom na HDP v roku 2005. V posledných rokoch výrazne stúpil podiel služieb na HDP, a to na úkor poľnohospodárskeho sektora, ktorého význam klesá.⁶

2.1 Charakteristika sektorov hospodárstva

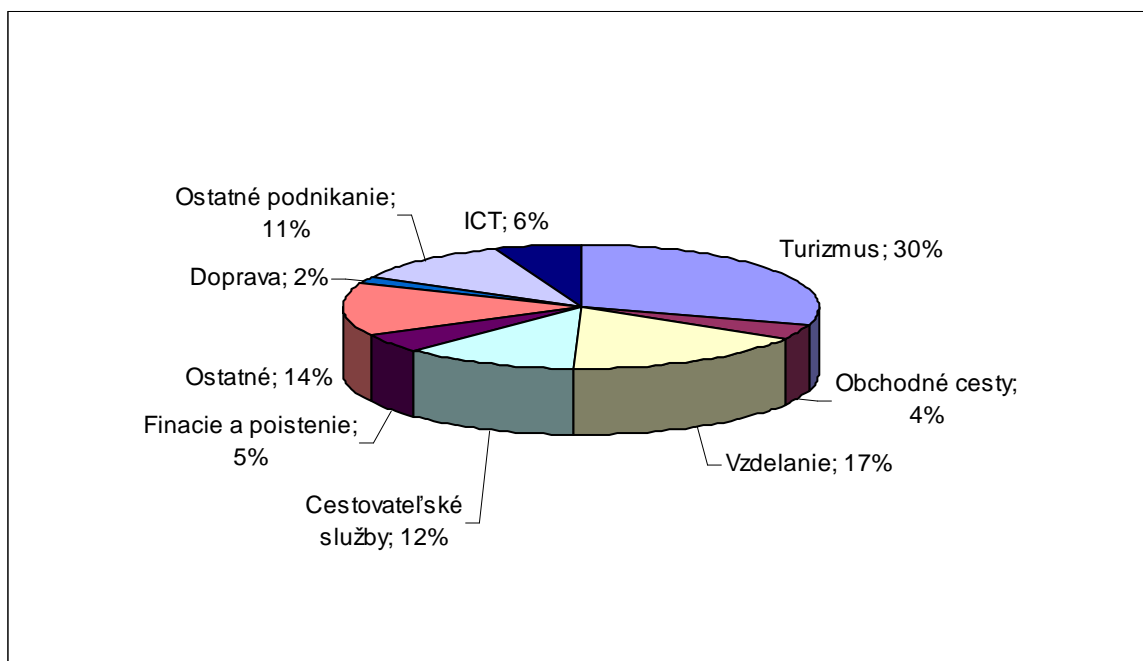
Najvýznamnejším odvetvím hospodárstva sú služby. Majú vysoký podiel na HDP ako aj na zamestnanosti (76 %). Enormný význam majú služby aj v zahraničnom obchode, na vývoze sa podieľajú 75 %. Najväčší podiel na vývoze služieb v roku 2004 mal turizmus, ktorý spolu s ďalšími cestovateľskými službami tvoril polovicu exportu služieb. Do Austrálie pricestovalo v roku 2004 celkovo 5 miliónov zahraničných návštevníkov. Druhou najvýznamnejšou poskytovanou službou sú vzdelávacie služby (17 %). V súčasnosti sú financie a poistenie (5 %) tiež významnou a dynamicky sa rozvíjajúcou súčasťou sektoru služieb. Vývoz služieb smeruje predovšetkým do dvoch destinácií, a to do USA a Japonska.⁷

---

⁶ CIA factbook [online]. 2006 [cit. 10.3. 2007]. Dostupný na [www: https://www.cia.gov/cia/publications/factbook/geos/as.html#Econ](https://www.cia.gov/cia/publications/factbook/geos/as.html#Econ).

⁷ Australian Bureau of Statistics: Australian National Accounts, Tourism Satellite Account 2004-05 [online]. 2006 [cit. 10.3. 2007]. Dostupný na [www: http://www.abs.gov.au/AUSSTATS/abs@.nsf/productsbytitle/7639A207753F8A78CA25697A007D60A9?OpenDocument](http://www.abs.gov.au/AUSSTATS/abs@.nsf/productsbytitle/7639A207753F8A78CA25697A007D60A9?OpenDocument).

Graf č. 1: Austrálsky export služieb v roku 2004, v %

Zdroj: Department of foreign affairs and trade: Services - Australia and the WTO, <http://www.dfat.gov.au>.

Sekundárny sektor tvoril v roku 2005 štvrtinu HDP a pracuje v ňom 20 % ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Najvýznamnejšími odvetviami priemyslu sú spracovateľský, ťažobný a stavebný priemysel. Spracovateľský priemysel v roku 2006 vyprodukoval 11 % HDP. Štruktúra spracovateľského priemyslu sa za posledné roky zmenila. Pôvodné textilné a chemické odvetvie, výrobu ocele a plastov vystriedala výroba telekomunikačného zariadenia a automobilov. Najväčší podiel v spracovateľskom priemysle má spracovanie potravín, výroba strojov a zariadení a spracovanie kovov. V rámci ťažobného priemyslu, ktorý v roku 2006 tvoril 7,5 % HDP, má najväčší význam pre export ťažba uhlia, železnej rudy, ropy, hliníka a zemného plynu. Austrália je na prvom mieste na svete v ťažbe bauxitu a olova a na treťom mieste v ťažbe železných rúd a zlata. Stavebný priemysel (7 % HDP)⁸ zaznamenal výrazný rozvoj najmä vďaka množstvu investícií do sektoru bývania a stavby.⁹

⁸ ABS: Australian system of national accounts 2005-2006, summary, industry [online]. 2006 [cit. 23.4. 2007]. Dostupný na [www: http://www.abs.gov.au/AUSSTATS/abs@.nsf/Latestproducts/5204.0Main%20Features%202005-06?opendocument&tabname=Summary&prodno=5204.0&issue=2005-06&num=&view=](http://www.abs.gov.au/AUSSTATS/abs@.nsf/Latestproducts/5204.0Main%20Features%202005-06?opendocument&tabname=Summary&prodno=5204.0&issue=2005-06&num=&view=).

⁹ Centrami priemyslu sú prevažne oblasti pri pobreží, medzi najvýznamnejšie patrí prístav Sydney, kde sa sústreďujú strojársky a chemický priemysel, obchod a služby. Ďalšími významnými strediskami priemyslu vo východnej časti Austrálie sú prístavy Port Kembla a Newcastle. V južnej časti Austrálie sú dôležitými priemyselnými a obchodnými centrami mestá Melbourne a Adelaide. V západnej Austrálii je hlavným strediskom hospodárstva mesto Perth.

Podiel poľnohospodárstva na HDP za posledných 20 rokov postupne klesal. V primárnom sektore bolo v roku 2005 zamestnaných iba 3,5 % celkovej pracovnej sily. Naproti tomu má poľnohospodárstvo veľký význam pre exporty, tvorí štvrtinu vyváženého tovaru. Aj vďaka tomu majú suchá znižujúce produkciu potravín veľmi negatívny účinok na ekonomiku. Najväčší význam v agrosektore má produkcia hovädzieho mäsa, pšenice, mliečne výrobky a vlna. Austrália je najväčším producentom vlny na svete, tvorí štvrtinu svetovej produkcie vlny. Tieto produkty tvoria aj najväčšiu časť vývozu potravín. Významný obrat nastal v množstve produkcie vlny, tá klesla z dôvodu zníženia ziskovosti.¹⁰

2.2 Súčasný stav infraštruktúry

Zdravý hospodársky rast a silný rozvoj výroby a exportu vytvorili v Austrálii potrebu vylepšiť infraštruktúrnú sieť, aby vyhovovala súčasným náročným potrebám. V súvislosti s rozvojom priemyslu vznikajú väčšie nároky na spotrebu energie. Tá sa má za najbližších 30 rokov zvýšiť o 70 %. Energetickými zdrojmi sú v súčasnosti predovšetkým čierne uhlie (78 %) a zemný plyn (14 %). Väčšina vlád štátov Austrálie zapojuje do energetického priemyslu stále viac súkromný sektor a podporuje privatizáciu a konkurenciu v tomto sektore.

S rozvojom priemyslu stúpa náročnosť na cestnú prepravu. V najbližších 20 rokoch sa očakáva najväčší rast práve cestnej prepravy v Austrálii. Austrália mala v roku 2005 sieť ciest dlhú 812 000 km. Hodnota ročných investícií na údržbu a budovanie ďalších cestných sietí je 7 mld. AUD. Dôležitým plánom vlád Queenslandu a Nového Južného Walesu je vylepšenie Pacifickej diaľnice medzi mestami Brisbane a Sydney.

V súvislosti so zväčšujúcim sa objemom exportu nerastov je potrebné rozšíriť sieť železníc v Austrálii. Aby sa nerastné suroviny mohli dopraviť do prístavov, je plánovaná dostavba železníc v regióne Pilbara v západnej Austrálii, Hunter Valley v Novom Južnom Walese a Bowen Basin v Queenslande.

Približne 99 % Austrálskych exportov prebieha námornou prepravou. Ide predovšetkým o nerastné suroviny, ktoré sú do prístavov dopravené prevažne železničnou prepravou. V súčasnosti je kapacita austrálskych prístavov podľa hodnotenia OECD nedostačujúca a brzdí export. Preto boli vyvinuté plány na rozšírenie siete prístavov v oblastiach Newcastle, Abbot Point, Dalrymple Bay, Hay Point a Wiggins Island.¹¹

---

¹⁰ ABARE: Agricultural economies of Australia and New Zealand [online]. 2006 [cit. 22.4. 2007]. Dostupný na [www: http://www.abareconomics.com/interactive/ausNZ_ag/html/au_overview.htm](http://www.abareconomics.com/interactive/ausNZ_ag/html/au_overview.htm).

¹¹ Australian Government, Invest Australia: Australian infrastructure, supporting future growth, [online]. 2006 [cit. 26.4. 2007]. Dostupný na [www: http://investaustralia.gov.au/media/IR_EN_Infrastructure.pdf](http://investaustralia.gov.au/media/IR_EN_Infrastructure.pdf).

2.3 Vývoj austrálskej ekonomiky v období 1990-2000

Začiatkom 90. rokov bola austrálska ekonomika, podobne ako väčšina ostatných vyspelých krajín, v recesii, **rast HDP** sa pohyboval okolo nuly. Recesia bola spôsobená z veľkej časti vysokou úrokovou mierou a následným prudkým poklesom domácej spotreby a investícií vo firmách. Od roku 1993 sa austrálska ekonomika postupne spamätávala z recesie, rast HDP sa až do konca sledovaného obdobia pohyboval okolo 3 – 4 %. Do veľkej miery bol tento vývoj ovplyvňovaný postupným stúpaním domácich výdajov, silným rastom v sektore bývania, vládnymi výdajmi a expandovaním exportu do Ázijských regiónov.¹² Celkovo sa rast reálneho HDP po spamätaní sa z recesie pohyboval nad priemerom OECD a predstihol aj také silné ekonomiky ako sú Japonsko, USA a Eurozóna (Príloha č.1). V absolútnych číslach sa HDP na hlavu v Austrálii pohyboval za celé sledované obdobie na približne rovnakej úrovni (18 000 – 22 000 USD) a bol výrazne nižší v porovnaní s USA a Japonskom.

Tabuľka č. 2: Rast reálneho HDP vo vybraných krajinách, 1990-2000, v %

Krajina/rok	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Austrália	1,7	-1,1	2	4,0	5,0	4,0	4,0	3,8	5,2	4,4	3,4
Japonsko	5,2	3,4	1	0,2	1,1	1,9	2,6	1,4	-1,8	-0,2	2,9
Eurozóna	n/a	n/a	1,4	-0,7	2,4	2,4	1,4	2,6	2,7	2,9	3,9
USA	1,9	-0,2	3,3	2,7	4,0	2,5	3,7	4,5	4,2	4,4	3,7
Priemer OECD	2	1,8	2	1,5	3,3	2,5	3,0	3,6	2,7	3,3	4,0

Zdroj: OECD Economic Outlook No. 80.

Počas recesie začiatkom 90. rokov sa **nezamestnanosť** pohybovala na vysokej úrovni, v rokoch 1992 a 1993 prekročila hodnotu 10 % a bola najvyššia za sledované obdobie. Pozitívny obrat nastal v roku 1994, kedy začala nezamestnanosť postupne každoročne klesať a v roku 2000 už dosahovala úroveň 6,3 %.¹³ V porovnaní s priemerom OECD bola miera nezamestnanosti v sledovanom období výrazne vyššia, rozdiel sa však vďaka zlepšujúcej sa ekonomickej situácii v Austrálii zmenšoval smerom k roku 2000. V Japonsku a USA bola situácia lepšia, Eurozóna mala vážnejšie problémy s nezamestnanosťou než Austrália (Príloha č. 3).

¹² OECD: OECD Economic Outlook, [online]. 2000 [cit. 16.4. 2007].

¹³ OECD: OECD Economic Outlook, [online]. 2000 [cit. 18.4. 2007].

Tabuľka č. 3: Vývoj miery nezamestnanosti vo vybraných krajinách, 1990-2000, v %

Krajina/rok	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Austrália	6,7	9,3	10,5	10,6	9,4	8,2	8,2	8,2	7,7	6,9	6,3
Japonsko	2,1	2,2	2,2	2,5	2,9	3,1	3,4	3,4	4,1	4,7	4,7
Eurozóna	8	8,2	9,1	9,8	10,5	10,3	10,5	10,4	9,9	9,1	8,2
USA	5,6	6,9	7,5	6,9	6,1	5,6	5,4	4,9	4,5	4,2	4,0
Priemer OECD	n/a	n/a	n/a	7,4	7,3	7,1	6,9	6,6	6,5	6,3	5,9

Zdroj: OECD Economic Outlook No. 80.

Vysokú hodnotu **inflácie** spôsobenú slabým rastom ekonomiky v roku 1990 sa podarilo znížiť v nasledujúcom roku. Počas ďalších rokov sledovaného obdobia sa inflácia pohybovala okolo 2 %, v roku 1995 a 2000 však stúpila na 4,5 %. Stúpanie inflácie bolo spôsobené zvyšujúcimi sa cenami ropy a zemného plynu, ako aj naplnením kapacít v sektore bývania a ďalších zložiek priemyslu. Historicky najnižšiu úroveň dosiahla inflácia v rokoch 1997 a 1998, kedy bola pod 1 %, najmä vďaka spamätaniu sa ekonomiky a silnému rastu HDP.¹⁴ Celkovo zaznamenala inflácia v danom období pozitívny vývoj. Pohybovala sa pod priemerom OECD a dosahovala hodnoty podobné ostatným vyspelým ekonomikám, ako sú Japonsko, Eurozóna a USA (Príloha č. 2).

Tabuľka č. 4: Vývoj CPI inflácie vo vybraných krajinách, 1990-2000, v %

Krajina/rok	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Austrália	7,3	3,2	1	1,8	1,9	4,6	2,6	0,3	0,9	1,5	4,5
Japonsko	3,1	3,3	1,7	1,3	0,7	-0,1	0,0	1,7	0,7	-0,3	-0,5
Eurozóna	n/a	n/a	3,6	3,4	2,8	2,5	2,3	1,7	1,2	1,1	2,1
USA	5,4	4,2	3	3,0	2,6	2,8	2,9	2,3	1,5	2,2	3,4
Priemer OECD	11	6,5	5,5	5,0	5,0	5,1	4,6	3,9	3,5	3,5	3,2

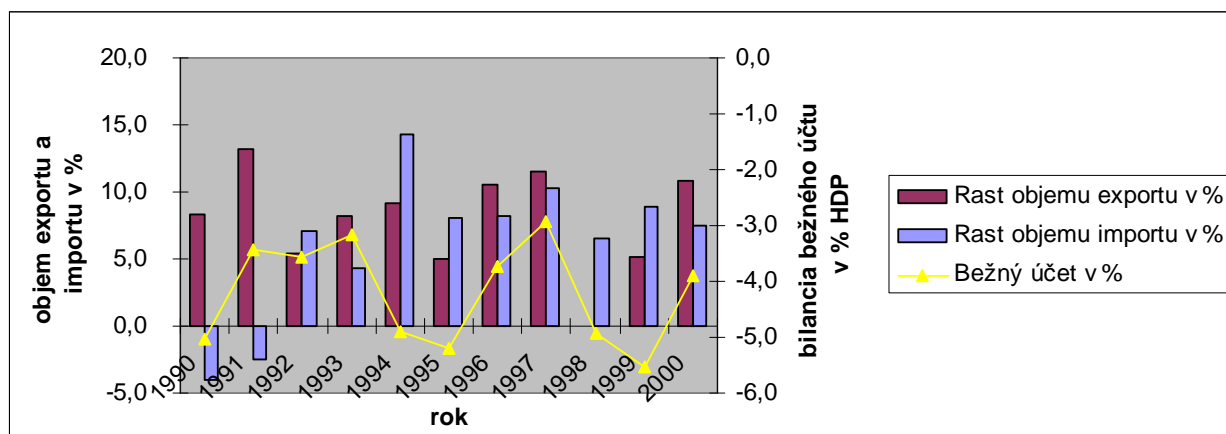
Zdroj: OECD Economic Outlook No. 80.

Zahraničný obchod bol v rokoch 1990 a 1991 do veľkej miery ovplyvnený recesiou v Austrálii. Zvýšené úspory domácností a nízka súkromná spotreba spôsobili pokles importu. Naproti tomu rast objemu exportov sa pohyboval okolo 15 %, čo viedlo ku kladnej obchodnej bilancii v roku 1991 a zníženiu deficitu bežného účtu. Po spamätaní sa ekonomiky, stúpaním objemu importov a miernom poklese objemu exportov sa v nasledujúcich 2 rokoch udržal deficit bežného účtu na 3 % HDP. V rokoch 1994 a 1995 došlo k zhoršeniu bilancie bežného účtu a prehĺbeniu jeho deficitu na úroveň 5 % HDP. Tento výkyv bol spôsobený prudkým

¹⁴ OECD: OECD Economic Outlook, [online]. 2000 [cit. 18.4. 2007].

rastom importov vďaka spamätávaniu sa ekonomiky, a teda prudkým zvýšením investícií a domácej spotreby na jednej strane. Na strane druhej poklesol objem exportu a deficit obchodnej bilancie sa tak dostal na hodnotu 5,1 mld. dolárov. Po stabilizácii obchodnej bilancie počas ďalších dvoch rokov nastal prudký pokles objemu exportu v roku 1998. Táto situácia bola spôsobená rozsiahlym suchom a z toho vyplývajúcim poklesom exportov poľnohospodárskeho sektoru.¹⁵

Graf č. 2: Rast objemu exportu a importu, a vývoj bežného účtu, 1990 – 2000, v %

Zdroj: OECD Economic Outlook No. 80.

V porovnaní s Japonskom a Eurozónou, ktoré za sledované obdobie dosahovali vysoké prebytky v obchodnej bilancii, bola situácia v Austrálii horšia. Austrálska obchodná bilancia bola na rozdiel od spomínaných ekonomík väčšinu obdobia v deficite, ktorý bol však ďaleko nižší než deficit priemeru krajín OECD a deficit USA. Bilancia bežného účtu v Austrálii je naopak podstatne horšia než v Japonsku, USA či Eurozóne a nachádza sa dlhodobo pod priemerom krajín OECD. Problém týkajúci sa deficitu bežného účtu pretrval aj po roku 2000 a odborníci odporúčajú austrálskej vláde aby sa sústredila na zvýšenie objemu exportov, ktoré nedosahujú hodnotu objemu importov. Import je dlhodobo vysoký hlavne vďaka enormnej domácej spotrebe a dopytu po zahraničných produktoch. Export je na druhej strane závislý od počasia a časté suchá ho znižujú. Ďalším problémom súvisiacim s exportom je jeho zloženie. Austrália totiž vyváža predovšetkým nespracované suroviny a nerasty, ktoré podliehajú výkyvom cien komodít vo svete.

¹⁵ OECD: OECD Economic Outlook, [online]. 1998 [cit. 19.4. 2007].

Tabuľka č. 5: Obchodná bilancia vo vybraných krajinách, 1990-2000, v mld. USD

Krajina/rok	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Austrália	-3,2	1,1	-0,9	-1,4	-4,3	-5,1	-0,5	1,6	-6,7	-10,6	-4,5
Japonsko	28,5	56,2	82,2	97,0	96,5	74,8	23,4	47,4	72,3	69,4	68,0
Eurozóna	34,7	-28,3	-13,3	61,7	83,2	117,5	148,3	160,0	144,6	101,5	48,9
USA	-78,0	-27,5	-33,3	-65,0	-93,6	-91,4	-96,3	-101,6	-160,0	-260,5	-379,5
Priemer OECD	-34,3	-6,7	24,4	94,6	99,2	155,6	120,4	148,3	101,5	-48,1	-213,5

Zdroj: OECD Economic Outlook No. 80.

Zníženie príjmov z daní a zavádzanie štrukturálnych reforiem v rokoch 1991 – 1992 spôsobilo výrazné prehĺbenie deficitu **štátneho rozpočtu**. V roku 1992 bola bilancia rozpočtu vo svojom absolútnom minime za sledované obdobie, deficit činil 6 % HDP. Vláda sa v týchto rokoch snažila podporiť ekonomiku, aby sa dostala z recesie, poskytovala vyššie rodinné prídavky a stimulovala investície, čo zvyšovalo vládne výdaje. V nasledujúcich rokoch, keď sa ekonomika dostala do expanzie, zvolila vláda reštriktívnu fiškálnu politiku a znížila tak deficit rozpočtu. Najúspešnejším obdobím boli roky 1998 – 2000, kedy sa podarilo vďaka zdržanlivej fiškálnej politike a zvýšeniu daní doceliť rozpočtové prebytky.¹⁶ Podobný priebeh bilancie vládneho rozpočtu bol zaznamenaný aj v ostatných vyspelých ekonomikách, ako sú Eurozóna a USA. V porovnaní s priemerom OECD sa austrálskej vláde podarilo v úspešných rokoch 1998 – 2000 udržať o 2 % vyššie prebytky (Príloha č. 4).

Tabuľka č. 6: Bilancia štátneho rozpočtu vo vybraných krajinách, 1990-2000, v % HDP

Krajina/rok	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Austrália	-2,1	-4,4	-6,0	-5,2	-4,5	-3,9	-2,2	-0,5	0,6	2,0	0,9
Japonsko	2,1	1,8	0,8	-2,4	-4,2	-5,1	-5,1	-4,1	-5,9	-7,5	-7,7
Eurozóna	-4,6	-5,0	-5,0	-5,7	-4,9	-5,0	-4,2	-2,6	-2,3	-1,3	0,0
USA	-4,2	-4,9	-5,8	-4,9	-3,6	-3,1	-2,2	-0,8	0,4	0,9	1,6
Priemer OECD	-3,0	-3,7	-4,6	-4,9	-4,2	-4,0	-3,1	-1,7	-1,3	-0,8	0,3

Zdroj: OECD Economic Outlook No. 80.

Vláda volila za sledované obdobie expanzívnu monetárnu politiku, aby podporila ekonomický rast a domácu spotrebu. Od roku 1990 tak neustále znižovala úrokovú mieru. Fiškálna politika tiež reagovala expanzívnu politikou na nepriaznivú situáciu začiatkom 90. rokov, spôsobenú recesiou. Tá viedla k dočasne vyšším deficitom v štátnom rozpočte. Od roku

¹⁶ OECD: OECD Economic Outlook, [online]. 1996 [cit. 18.4. 2007].

1996 sa vláda sústredila na zníženie deficitu štátneho rozpočtu, čo sa podarilo vďaka sprísneniu fiškálnej politiky.

2.4 Vývoj austrálskej ekonomiky v období 2001-2006

Rast HDP zaznamenal za obdobie 2001-06 pozitívny vývoj, austrálska ekonomika pokračovala 16. rok v expanzii. V roku 2001 dosiahol rast HDP napriek nepriaznivému vývoju ekonomík vo svete hodnotu 2,3 %, a to hlavne vďaka silnému domácejmu dopytu, fiškálnej disciplíne a konkurencieschopnej mene. Domácnosti si totiž vďaka zníženiu daní z príjmov a nižšej úrokovej sadzbe mohli dovoliť minúť viac prostriedkov. V roku 2002 sa austrálska ekonomika dokázala vysporiadať s najhorším suchom za posledných 100 rokov. Napriek suchu a spomaleniu ekonomík vo svete sa reálny rast HDP vďaka silnému domácejmu dopytu vyvíjal priaznivo a dosiahol najvyššiu hodnotu za obdobie 2001-06, a to 4 %. V nasledujúcich rokoch dosahoval rast reálneho HDP hodnoty okolo 3 % a pohyboval sa nad priemerom OECD.¹⁷ Z vyspelých krajín uvedených v nasledujúcej tabuľke bol v posledných 3 rokoch vyšší iba v USA. V absolútnych číslach bol HDP na hlavu v roku 2005 v Austrálii 33 869 USD a oproti roku 2001 sa takmer zdvojnásobil. V porovnaní s USA (42 127 USD) a Japonskom (35 877 USD) je v súčasnosti v Austrálii HDP na hlavu o niečo nižší. Pre lepší prehľad uvádzam graf vývoja rastu HDP v Prílohe č. 1.

Tabuľka č. 7: Vývoj reálneho HDP vo vybraných krajinách, 2001-2006, v %

Krajina/rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Austrália	2.3	4.1	3.1	3.6	2.7	3.1
Japonsko	0.4	0.1	1.8	2.3	2.6	2.7
Eurozóna	1.9	0.9	0.8	2.1	1.3	2.4
USA	0.8	1.6	2.5	3.9	3.2	3.4
Priemer OECD	1.2	1.6	2.0	3.2	2.7	3.2

Zdroj: OECD Economic Outlook No. 80.

Inflácia meraná indexom spotrebiteľských cien (CPI) bola za sledované obdobie najvyššia v roku 2001, kedy dosiahla hodnotu 4,5 % a dostala sa nad priemer OECD (3,5%). Bolo to spôsobené zavedením dane z výrobkov a služieb. V roku 2002 sa znížila o 1,3 %. V roku 2003 zaznamenala inflácia pozitívny vývoj, klesla na úroveň 2,8 % a ostala tak v cieľovom pásme Centrálnnej banky 2 – 3 %. V roku 2004 sa znížila na 2,3 %, jej najnižšiu úroveň od roku 2000 a dostala sa pod priemer OECD. Inflácia sa po úspešnom roku 2004

¹⁷ IMF: Australia: 2004 Article IV Consultation [online]. November 2004 [cit. 10.3. 2007].

zvýšila v roku 2005 kvôli stúpajúcim cenám ropy na 2,7 % a nad priemer OECD a v tomto trende pokračovala aj v roku 2006, kedy vzrástla na 3,7 %.¹⁸ V porovnaní s Japonskom a Eurozónou je inflácia vyššia o 1 - 2 %, svojou výškou sa najmä v posledných rokoch približuje vývoju v USA.

Tabuľka č. 8: Vývoj CPI inflácie vo vybraných krajinách, 2001-2006, v %

Krajina / rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Austrália	4.4	3.1	2.8	2.3	2.7	3.5
Japonsko	-0.8	-0.9	-0.3	0	-0.6	0.3
Eurozóna	2.3	2.2	2.1	2.1	2.2	2.3
USA	2.8	1.6	2.3	2.7	3.4	3.6
Priemer OECD	3.1	2.9	2.5	2.5	2.6	2.6

Zdroj: OECD Economic Outlook No. 80.

Nezamestnanosť dosahovala najhoršie hodnoty v rokoch 2001 až 2003, kedy sa pohybovala nad 6 %. Za celé obdobie však postupne klesá a v roku 2006 dosiahla hodnotu 5 %. V porovnaní s Eurozónou je nezamestnanosť za celé sledované obdobie nižšia, v porovnaní s Japonskom je naopak o 1 % vyššia. Celkovo nezamestnanosť nepredstavuje problém pre Austráliu, nachádza sa hlboko pod priemerom OECD a blíži sa k hodnote plnej zamestnanosti. Problémom je však nízka produktivita práce, ktorú sa vláda snaží vyriešiť reformami. Vláda taktiež podporuje zapájanie do práce ľudí nad 60 rokov, ktorých pribúda, zatiaľčo detí od 0 po 14 rokov ubúda. Snaží sa tak predísť problémom spôsobeným stárnutím populácie.

Tabuľka č. 9: Vývoj miery nezamestnanosti vo vybraných krajinách, 2001-2006, v %

Krajina / rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Austrália	6.8	6.4	6.1	5.5	5.1	5.0
Japonsko	5	5.4	5.3	4.7	4.4	4.1
Eurozóna	7.8	8.3	8.7	8.9	8.6	7.9
USA	4.7	5.8	6	5.5	5.1	4.8
Priemer OECD	6.1	6.7	6.9	6.7	6.5	6

Zdroj: OECD Economic Outlook No. 80.

Zahraničný obchod sa v roku 2001 spamätal z Ázijskej krízy, zlepšili sa zmenne relácie a deficit bežného účtu sa znížil. Mierna depreciačia austrálskeho dolára vytvorila priaznivejšie podmienky pre export, zatiaľčo import prudko klesol. Vďaka tomuto vývoju sa

¹⁸ IMF: Australia: 2006 Article IV Consultation [online]. Október 2006 [cit. 11.3. 2007]. Dostupný na [www: http://www.imf.org/external/np/sec/pn/2006/pn06123.htm](http://www.imf.org/external/np/sec/pn/2006/pn06123.htm).

obchodná bilancia dostla do prebytku. V roku 2002 objem exportu vďaka suchu a cyklickým rozdielom ostatných svetových ekonomík stagnoval, zatiaľčo sa objem importu zvýšil vďaka silnejúcemu domácejmu dopytu. Vďaka tomu sa zhoršila obchodná bilancia, ktorá z minuloročného prebytku prešla v tomto roku do deficitu 1,3 % HDP a počas nasledujúcich rokov v deficite zotrvala. V rokoch 2003 a 2004 ekonomiku spomalil výrazný pokles objemu exportu, na druhú stranu silnejúca domáca spotreba a apreciacia austrálskeho dolára spôsobili udržanie objemu importu na vysokej úrovni, a to 10,5 %. Tento vývoj spôsobil zhoršenie deficitu bežného účtu a obchodnej bilancie, ktoré zaznamenali najhoršie hodnoty za obdobie 2001-06. V roku 2005 bol pokles exportu zmiernený prudším poklesom importu. K zníženiu deficitu obchodnej bilancie na 1,9 % prispelo výrazné zlepšenie zmenných relácií, ktoré sa zlepšili o 11,9 %. V roku 2006 sa deficit obchodnej bilancie znížil na hodnotu 1,5 % a deficit bežného účtu klesol na 5,6 %.¹⁹

Tabuľka č. 10: Vývoj zahraničného obchodu Austrálie, 2001 – 2006, v % a v mld. USD

Ekonomický indikátor / rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Export výrobkov a služieb (v %)	2.3	0.0	-2.1	4.1	2.0	3.6
Import výrobkov a služieb (v %)	-4.3	10.7	10.5	15.1	8.4	6.5
Bežný účet (v %)	-2.1	-3.9	-5.6	-6.3	-6.0	-5.6
Zmenné relácie (v %)	1.2	2.1	3.1	9.8	11.9	6.5
Obchodná bilancia (v %)	0.5	-1.3	-2.9	-2.8	-1.9	-1.5
Obchodná bilancia (v mld. USD)	2.0	-4.9	-14.6	-18.8	-14.2	-12

Zdroj: Article IV. Consultation with Australia 2006, IMF.

Hoci deficit bežného účtu od roku 2005 klesá, v porovnaní s ostatnými vyspelými ekonomikami, je tento deficit stále vysoký a vzrastajú obavy, že destabilizuje ekonomiku. V porovnaní s Japonskom a Eurozónou je deficit bežného účtu o 6 - 8 % vyšší a za celé sledované obdobie dosahuje horšie hodnoty než je priemer OECD. Vývoj bilancie bežného účtu v Austrálii je podobný s jej vývojom v USA, ktoré majú takisto vysoký deficit. Podľa hodnotenia Medzinárodného menového fondu (International Monetary Fund, IMF) je dôležité, aby sa zväčšil objem exportu z Austrálie, ktorý je v posledných rokoch nízky v porovnaní s ostatnými vyspelými krajinami. Vyšší objem exportu spolu so silným rastom HDP pomôže podľa IMF znížiť deficit bežného účtu.

¹⁹ IMF: Australia – Selected Issues [online]. Október 2006 [cit. 11.3. 2007]. Dostupný na [www: http://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2006/cr06373.pdf](http://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2006/cr06373.pdf).

Tabuľka č. 11: Bilancia bežného účtu vo vybraných krajinách, 2001 – 2006, v % HDP

Krajina /rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Austrália	-2.1	-3.9	-5.6	-6.3	-6.0	-5.6
Japonsko	2.1	2.9	3.2	3.8	3.6	3.7
Eurozóna	0.1	0.6	0.4	0.9	0	-0.1
USA	-3.8	-4.5	-4.8	-5.7	-6.4	-6.6
Priemer OECD	-1.1	-1.2	-1.1	-1.2	-1.7	-2.0

Zdroj: OECD Economic Outlook No. 80.

Správa OECD z roku 2006 taktiež poukázala na nedostatky v oblasti infraštruktúry, ktoré môžu obmedzovať zahraničný obchod. Jedným z najväčších austrálskych partnerov v oblasti zahraničného obchodu je Čína, v kontakte s ktorou sa využíva predovšetkým námorná preprava. Austrália však trpí nedostatkom väčších prístavov a musí preto neefektívne prepravovať vyťažené suroviny po súši, aby sa potom zhromaždili v hlavných prístavoch. Tam však mnohokrát čakajú na nalodenie aj mesiac, čo je nesporne prekážkou obchodu. Jedná sa predovšetkým o západ a severozápad krajiny, ktorý je riedko osídlený a má nedostatočnú infraštruktúru. Chýbajú plavidlá aj prístavy.²⁰ Hoci situácia zatiaľ nie je kritická, pri súčasnom raste ekonomiky by nedostačujúca infraštruktúra bola prekážkou ďalšieho rastu. Riešenie tohto problému je v pokročilom štádiu, zaoberá sa ním „National Reform Agenda“ (Národná reformná agenda).²¹

Čistý **vládný dlh** zaznamenal za obdobie 2001- 06 pozitívny vývoj. Od roku 2001, kedy bol vo výške 6,2 % HDP postupne klesal a v roku 2006 sa dostal po prvý krát od roku 1976 do prebytku. Bilancia rozpočtu vlády je od roku 2002 prebytková. Za celé sledované obdobie je táto bilancia lepšia než je priemer OECD. Ani vyspelé ekonomiky ako je Japonsko, Eurozóna a USA sa nevyznačujú takou fiškálnou disciplínou a na rozdiel od Austrálie dosahujú deficitné hodnoty.

---

²⁰ OECD: Economic Survey of Australia 2006 [online]. 2006 [cit. 20.3. 2007]. Dostupný na www.oecd.org.

²¹ Adrian Peter Pressburg: Austrália sa etabluje ako energetická supervelmoc [online]. 11.9. 2006 [cit. 10.3. 2007]. Dostupný na <http://ekonomika.etrend.sk/75811/svetova-ekonomika/australia-sa-etabluje-ako-energeticka-supervelmoc>.

Tabuľka č. 12: Bilancia rozpočtu vlády vo vybraných krajinách, 2001-06, v % HDP

Krajina/rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Austrália	-0.8	0.8	1.6	1.6	1.6	2.5
Japonsko	-6.4	-8.2	-8	-6.3	-5.3	-4.6
Eurozóna	-1.8	-2.6	-3.1	-2.8	-2.4	-2.1
USA	-0.4	-3.8	-4.8	-4.6	-3.7	-2.3
Priemer OECD	-1.3	-3.2	-4	-3.4	-2.7	-2

Zdroj: OECD Economic Outlook No. 80.

2.5 Predpoveď hospodárskeho vývoja do roku 2011

V analýzach Ekonomického informačného útvaru (Economist Intelligence Unit, EIU) sa očakáva, že voľby koncom roka 2007 neprinesú zmeny a pri moci sa aj naďalej udrží súčasná koalícia na čele s liberálom Howardom, ktorý bude pokračovať v presadzovaní reforiem.²² Rast HDP sa v nasledujúcich rokoch o niečo spomalí, bude sa pohybovať okolo 3 %. Vysoká súkromná spotreba by sa mala v nasledujúcich rokoch udržať aj vďaka vysokej zamestnanosti. Miera nezamestnanosti klesne zo súčasných 5 % na 3 %. Inflácia by mala v najbližších 4 rokoch klesnúť o 1,5 % a udržať sa tak v cieľovom pásme Centrálnej banky 2-3 %. S poklesom inflácie bude pomaly klesať aj úroková miera. Austrálsky dolár by mal postupne depreciovať oproti americkému doláru, čo podporí export. Objem exportu bude rásť podobným tempom ako objem importu a deficit obchodnej bilancie by sa tak mal udržať na súčasných 11mld. USD. Problémom naďalej ostane deficit bežného účtu, ktorý sa bude prehľbovať. Fiškálna politika bude aj naďalej disciplinovaná a prebytky by mali zotrvať na súčasnej úrovni 1,5 % HDP.²³

Tabuľka č. 13: Predpoveď vývoja makroekonomických ukazateľov Austrálie pre roky 2006 – 2011, v % a v mld. USD

Ukazovatele	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Reálny rast HDP (v %)	2,7	3,3	3,1	2,7	2,8	2,8
CPI inflácia (v %)	3,5	2,7	2,4	2,3	2,5	2,2
Miera nezamestnanosti (v %)	4,9	4,9	4,3	3,7	3,5	3,2
Bilancia rozpočtu (v % HDP)	2,5	1,3	1,3	1,5	1,5	1,5
Bilancia bežného účtu (v %)	-5,3	-5,5	-5,9	-6,3	-6,3	-6,3
Obchodná bilancia (v mld. USD)	-10,1	-11,3	-10,9	-12,4	-11	-11,1
Zmenný kurz AUD:USD	1,33	1,3	1,38	1,46	1,53	1,56

Zdroj: Economist Intelligence Unit: Australia: 5-year forecast table.

²² Economist Intelligence Unit: Australia: 5-year Forecast Table [online]. 2006 [cit. 30.3. 2007].

²³ The Economist Intelligence Unit: Australia – Country outlook, [online]. 27.8. 2005 [cit. 10.3. 2007].

2.6 Významné reformy uskutočnené v období 1990 - 2006

V roku 2000 vláda predstavila nový daňový systém (The new tax system). Cieľom zmeny daňového systému bolo vytvorenie efektívnej dani z osobných príjmov tak, aby podporila zamestnanosť. Jednou z incentive pre zapojenie sa do práce je zvýšenie prahu platenia dane z príjmu o 30 %. To umožní ľuďom s nižším príjmom ponechať si väčšiu časť svojho príjmu než mohli doteraz, a takto ich motivuje k zamestnaniu. Nová daňová reforma má takisto za cieľ zvýšiť zamestnanosť seniorov. Tí budú oslobodení od platenia dani z príjmu pri vyššej úrovni príjmu než to bolo do roku 2000. Redukovanie daní sa týka aj marginálnej daňovej sadzby, u ktorej sa zvýši prah, odkedy je uplatňovaná. V porovnaní s krajinami OECD bola horná hranica marginálnej daňovej sadzby pred reformou o niečo vyššia, prah odkedy sa táto daň uplatňovala bol naopak pod priemerom krajín OECD. Redukovaním marginálnej dane, sa jej horná hranica dostane na priemer OECD a Austrália bude mať jeden z najnižších prahov z krajín OECD. Súčasťou nového daňového systému je zvýšenie podpory pre rodiny s deťmi. Vláda zvýšila prah, od ktorého už rodiny nemali nárok na detské prídavky. Do roku 2006 sa príjmy domácností s deťmi vďaka tejto reforme výrazne zvýšili.²⁴ Na druhej strane vláda zaviedla touto reformou 10% daň z tovarov a služieb na všetky spotrebné položky okrem zdravotníctva, vzdelania a charity. OECD hodnotí tieto zmeny ako prínosné, kritizuje však oddialenie zrušenia niektorých nepriamych daní.

Vláda sa snažila vyriešiť v roku 2005 nedostatky pracovného trhu reformou pracovne-právnych vzťahov (Industrial relations reform). Sústredí sa v nej na zvýšenie flexibility vzťahov medzi pracovníkmi a ich zamestnávateľmi, a to hlavne umožnením vyjednávania medzi týmito dvoma skupinami na úrovni podnikov. Ďalším cieľom tejto reformy bolo presunutie časti kompetencií z Austrálskej komisie pre pracovne-právne vzťahy (Australian industrial relations commission, AIRC) na novo zriadenú inštitúciu s názvom Austrálska komisia primeraných platov (Australian Fair Pay Commission, AFPC). Táto novo vytvorená inštitúcia má za úlohu určovať a priebežne prispôbovať minimálne mzdy. Jej členmi sú odborníci v oblasti ekonómie. Jedným z dôvodov vzniku AFPC je snaha o stanovenie primeranej výšky minimálnej mzdy, ktorá je v súčasnosti jedna z najvyšších v OECD a vznikajú obavy že takáto výška môže nepriaznivo pôsobiť na zamestnanosť. Celkovo bol systém pracovných vzťahov zjednodušený a vznikol väčší priestor pre vyjednávanie.²⁵

---

²⁴ Australian government: Continuing personal tax reform [online]. 2006 [cit. 20.4. 2007]. Dostupný na [www: http://www.budget.gov.au/2006-07/ministerial/html/treasury-04.htm](http://www.budget.gov.au/2006-07/ministerial/html/treasury-04.htm).

²⁵ Mark Wooden, Australia's industrial relations reform agenda [online]. 2005 [cit. 13.3. 2007]. Dostupný na [www: http://gemini.econ.umd.edu/cgi-bin/conference/download.cgi?db_name=ACE2005&paper_id=342](http://gemini.econ.umd.edu/cgi-bin/conference/download.cgi?db_name=ACE2005&paper_id=342).

Aby austrálska vláda zabránila prílišnej závislosti nezamestnaných ľudí na sociálnej podpore, vypracovala v máji roku 2005 reformu s názvom Prosperita z práce (Welfare to Work). Vláda sa ňou snažila vytvoriť stimuly pre prácu pre skupiny ľudí, u ktorých je zaznamenaná vyššia nezamestnanosť. Ide o čiastočne handicapovaných ľudí, rodičov a ľudí nad 55 rokov. Pre prvé dve skupiny sa sprísnila podmienka pre priznanie prídavkov, mali by sa zamestnať aspoň na čiastočný úväzok. Problém týkajúci sa nepracujúcich rodičov by mohlo vyriešiť zvýšenie počtu predškolských zariadení a zníženie ich ceny. Pre zvýšenie zamestnanosti seniorov OECD odporúča postupne zvýšiť vek odchodu do dôchodku zo súčasných 55 rokov na 60 rokov.²⁶ Na druhej strane však treba zdôrazniť fakt, že celková nezamestnanosť sa blíži k hranici úplnej zamestnanosti a postupne teda k nedostatku kvalifikovaných pracovných síl. Za posledné roky austrálska vláda preto podporovala prísťahovalectvo, najmä u profesií, ktorých má nedostatok. Ide nielen o remeslá ako sú kuchári alebo kaderníci, ale chýbajú aj odborníci v oblasti ekonómie, najmä účtovníci.

Z cieľom zlepšenia ekonomického rastu a zvýšenia zamestnanosti vytvoril Koncil austrálskych vlád (Council of Australian Governments, COAG) v roku 2006 Národnú reformnú agendu (National Reform Agenda). Táto reforma má tri zložky. Prvá naväzuje na Reformu konkurencieschopnosti (Competition reform) z roku 2005 a má za úlohu pokračovať v zlepšovaní konkurencieschopnosti ekonomiky. Práve táto časť sa zaoberá energiou, infraštruktúrou a transportom. Cieľom druhej zložky s názvom Reforma regulácie (Regulation reform) je zjednodušenie byrokratických postupov pri podnikaní. To je potrebné najmä kvôli prekryvaniu kompetencií jednotlivých úrovní vlád a z toho vyplývajúcej nadmernej finančnej záťaže. Zvýšená efektívnosť by priniesla významné úspory. Posledná zložka sa týka zlepšenia zdravotníckych služieb, vzdelania a stimulov pre prácu a má názov Reforma ľudského kapitálu (Human capital reform). V oblasti zdravotníctva je cieľom zefektívniť zdravotnú starostlivosť, aby bolo čo najmenej ľudí nepracujúcich zo zdravotných dôvodov. Čo sa týka vzdelania, vláda sa snaží umožniť mladým ľuďom mať pre prácu vhodné vzdelanie a uľahčiť im nástup do práce po skončení štúdia. Spolu s vytvorením stimulov pre prácu sa tak snaží čo najviac zvýšiť zamestnanosť a produktivitu práce. Vláda očakáva prínos z tejto reformy vo forme zvýšenia disponibilného príjmu domácností a takisto zvýšenie vládnych príjmov a zlepšenie ekonomického rastu.²⁷

---

²⁶ Economic Survey of Australia 2006 [online]. 2005 [cit. 13.3. 2007]. Dostupný na [www: www.oecd.org](http://www.oecd.org).

²⁷ AGPC: Potential benefits of the National reform agenda [online]. 2006 [cit. 30.3. 2007]. Dostupný na [www: http://www.pc.gov.au/research/crp/nationalreformagenda/overview.pdf](http://www.pc.gov.au/research/crp/nationalreformagenda/overview.pdf).

Neustále sa prehľbujúci problém predstavuje nedostatok vody. Časté suchá spôsobujú rozsiahle požiare a zmenšovanie jazier - zásobární vody. Štátna a federálne vlády spolu vypracovali rámec riešení s názvom Národná iniciatíva pre vodu (The National Water Initiative), ktorý bol podpísaný 25.6. 2004 na stretnutí Koncilu austrálskych vlád (COAG). V roku 2004 bola zriadená Národná komisia pre vodu (National Water Commission), ktorá pôsobí ako poradný orgán pre vládu v otázkach vody, jej zachovania a efektívneho využívania. Na jej čele stojí 7 komisárov, ktorí sú experti v oblasti spravovania vodných zdrojov a relevantných vedných disciplín. Táto komisia plní preto dôležitú funkciu pri vypracovávaní reformy pre zachovanie vody. Spomínaná reforma naväzuje na rámcovú reformu z roku 1994 a jej hlavným cieľom je zaistiť regulačný systém spravovania vôd v mestách a na vidieku, ktorý by bol optimálny z ekonomického, sociálneho a enviromentálneho hľadiska.²⁸ Ďalšími cieľmi sú zvýšenie produktivity a efektivity využívania vody a zachovanie čistoty riečnych sietí. Zavedenie spomínanej reformy bude mať nasledujúce prínosy. V súčasnosti preťažený systém využívania vody sa vráti do enviromentálne trvalo udržateľnej podoby. Recyklovaním vody sa výrazne zefektívni a obmedzí jej míňanie. Odbúranie prekážok na trhu s vodou povedie k rozšíreniu obchodu s ňou, cena vody tak bude odrážať jej vzácnosť, a tým sa tento trh zefektívni. Aby bolo docielené zlepšenie situácie a zamedzenie úbytku vody, je jedným z cieľov tejto reformy vytvoriť inštitúcie, ktoré by monitorovali a spravovali stav vody.

---

²⁸ Australian Government, National Water Commission: National Water Initiative [online]. 2006 [cit. 22.4. 2007]. Dostupný na www: <http://www.nwc.gov.au/nwi/index.cfm>.

3. Zahraničný obchod Austrálie

Austrália je proexportne orientovaná, vychádza to najmä z množstva nerastného bohatstva. Na jej území sa nachádzajú ložiská vysoko cenených strategických surovín ako sú uhlie, železná ruda, meď, urán, hliník a zlato. O tieto suroviny má záujem nielen rýchlo expandujúca Čína, ale aj ostatné štáty juhovýchodnej Ázie. O urán sa zauímajú prakticky všetky krajiny, ktoré rozvíjajú jadrový program. Austrálske hospodárstvo sa však nesústreďí iba na ťažobný priemysel. Má jeden z najproduktívnejších agrosektorov na svete. Vývoz tohto sektoru tvorí predovšetkým hovädzie mäso, mliečne výrobky a vlna.²⁹

3.1 Vládna podpora exportu

Austrálska vláda vytvorila viaceré organizácie na podporu exportu. Jednou z najvýznamnejších takýchto agentúr je Austrálska komisia pre obchod (The Australian Trade Commission, Austrade), ktorej hlavnou úlohou je poskytovanie rád a finančnej podpory domácim firmám, aby uspeli na zahraničných trhoch. Zameriava sa predovšetkým na malé a stredné podniky, pre ktoré je ťažšie uspieť na zahraničných trhoch. V rokoch 2004 a 2005 pomohla agentúra Austrade 4358 podnikom, aby priniesli zisk z exportu v hodnote 18 mld. USD.³⁰ Agentúra Austrade pripravila v spolupráci s vládou program s názvom Nový program pre rozvoj exportérov (The New Exporter Development Program). Ním sa snaží dodať poradenské a asistenčné služby firmám v rámci celej Austrálie a vytvorila množstvo kancelárií aj mimo hlavných centier. Okrem poradenstva poskytuje Austrade aj granty až do výšky 150 000 USD na rok.

Ďalšou významnou organizáciou je Exportná finančná a poisťovnícka spoločnosť (Export Finance and Insurance Corporation, EFIC), ktorá poskytuje finančnú podporu, garancie a poisťovnícke služby pre firmy exportujúce do zahraničia. V rokoch 2003-2004 podporila táto spoločnosť exporty a investície v rôznych oblastiach, ako sú preprava, ťažobníctvo, výstavba a manufaktúrna výroba.

V roku 2005 vláda zrušila 3% clo na tie dovážané vstupy, ktoré nemali substitúty v domácej ekonomike. Tým sa znížili vo firmách vstupné náklady a náklady na export. Vláda sa snaží pomôcť podnikom aj iniciatívou inštitúcií, ako sú Ministerstvo priemyslu, turizmu a

---

²⁹ Kristian Slovák: Austrália je odkázaná na dovoz pracovnej sily [online]. 27.8. 2005 [cit. 10.3. 2007]. Dostupný na [www: http://ekonomika.etrend.sk/53950/svetova-ekonomika/australia-je-odkazana-na-dovoz-pracovnej-sily](http://ekonomika.etrend.sk/53950/svetova-ekonomika/australia-je-odkazana-na-dovoz-pracovnej-sily).

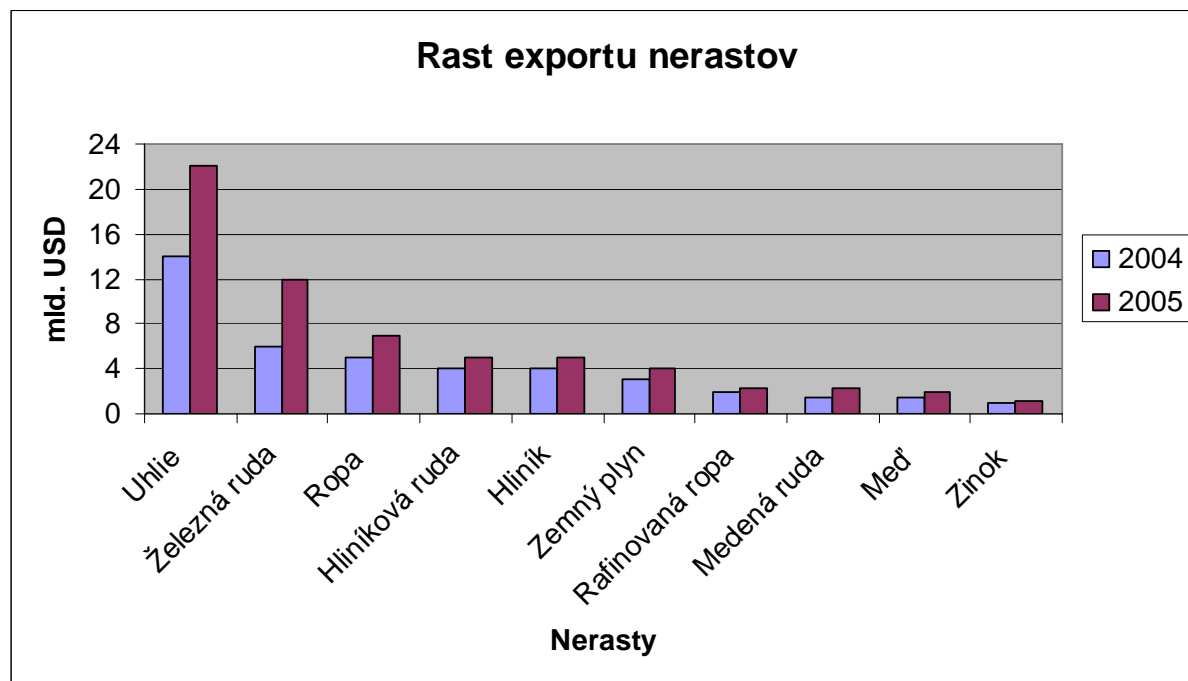
³⁰ Australian government, Department of foreign affairs and trade: Trade 2006 [online]. 2006 [cit. 10.3. 2007]. Dostupný na [www: http://www.dfat.gov.au/trade/trade2006/trade2006.pdf](http://www.dfat.gov.au/trade/trade2006/trade2006.pdf).

zdrojov a Ministerstvo poľnohospodárstva, rybolovu a lesníctva. Farmárom vláda pomáha od roku 1997 programom s názvom Zlepšovanie poľnohospodárstva Austrálie (Agriculture-Advancing Australia). Pomáha im obstať v konkurencii a udržať si zisk tým, že podporuje zmeny, inováciu, vzdelanie, prax a zlepšuje prístup na trh. Pre pomoc firmám podnikajúcim v ťažobnom a výrobnom sektore vláda vytvorila program AusIndustry. Ide o podporu vo forme grantov, daňových úľav, zriadenie asistenčných liniek, úradov a webových stránok. O zlepšenie podmienok exportu a liberalizáciu trhu sa vláda snaží aj aktivitou v Svetovej obchodnej organizácii (World Trade Organization, WTO) a vyjednávaním v kole Doha.

3.2 Komoditná štruktúra exportu a importu tovarov a služieb

Najväčšími prispievateľmi k príjmom z exportu sú primárne produkty ťažobného priemyslu a poľnohospodárstva. V roku 2005 činili príjmy z exportu 59 mld. dolárov a oproti predošlému roku tak vzrástli o necelých 50 %. Príčinou boomu v oblasti exportu nerastov je neustále zvyšovanie cien týchto komodít a silná expanzia priemyslu v severnej Ázii. Najžiadanejšou nerastnou surovinou je uhlie, ďalšie významné suroviny sú železná ruda, ropa, hliník, zmený plyn, meď a zinok. Mnohí odborníci kritizujú vysokú závislosť Austrálie od exportu nerastného bohatstva. Oponenti však zdôrazňujú, že práve tieto strategické suroviny sú v súčasnosti jednou z najžiadanejších a najlepšie docenených komodít.

Graf č. 3: Rast exportu nerastov Austrálie v rokoch 2004 a 2005, v mld. USD

Zdroj: Australian Trade, Department of Foreign Affairs and Trade http://www.dfat.gov.au/publications/stats-pubs/mtd/australia_trade_1206.pdf.

Produkty poľnohospodárstva sú exportované v menšom objeme ako nerastné suroviny, príjmy z ich exportu sa v roku 2005 pohybovali vo výške 25 mld. dolárov a oproti roku 2004 poklesli o 9 %. Tento pokles bol predovšetkým spôsobený suchom v rokoch 2004 a 2005. Pokles sa týkal exportu pšenice a vlny. Na druhú stranu vzrástol export mäsových výrobkov, najmä bravčového a jahňacieho mäsa.

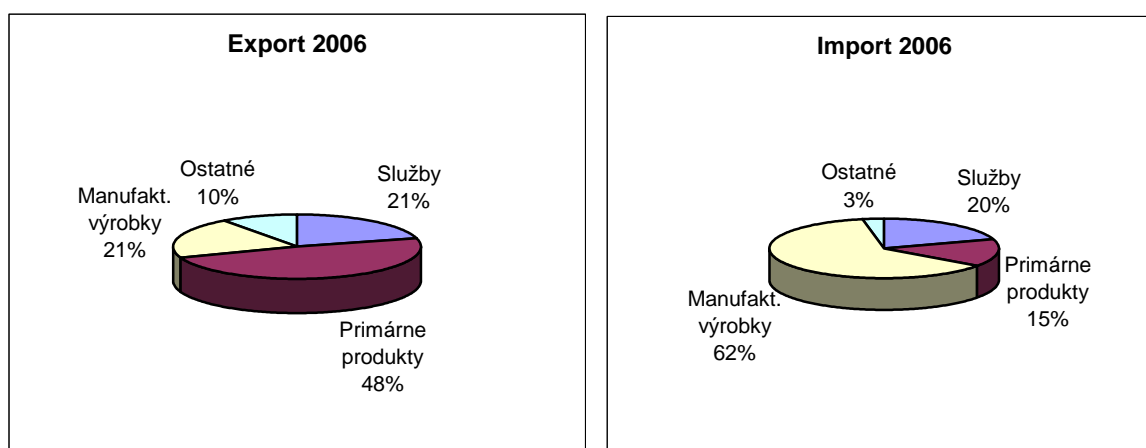
Kvôli hrozbám ako sú sucho a pokles cien komodít bola vyvinutá snaha diverzifikovať exportovaný tovar. V súčasnosti sú preto dôležitým exportovaným tovarom aj manufaktúrne výrobky ako sú súčiastky do automobilov a lieky. Export manufaktúrnych výrobkov neustále rastie najmä vďaka silnému dopytu vo svete, v roku 2005 bol vo výške 37 mld. dolárov a vzrástol tak o 9 % oproti roku 2004. Príjmy z exportu sa tak v posledných rokoch zvyšovali, a to aj napriek silnému austrálskemu doláru, rastu cien vstupov a silnej konkurencii z Číny.

Príjmy z exportu služieb boli približne vo výške príjmov z exportu manufaktúrnych výrobkov, a to 37,2 mld. dolárov. Oproti roku 2004 vzrástli v roku 2005 o 4 %. Najvýznamnejší podiel, 19,6 mld. Dolárov, zastávajú cestovateľské služby, na druhom mieste je preprava s 8 mld. dolármi. Ostatné významné služby sú architektonické, právne, účtovníctvo, management, poisťovníctvo a výzkum. Okrem zmienovaných zložiek exportu sú významné aj

d'alsie položky, a to zlato, víno a cukor. Austrália je jedným z najvýznamnejších exportérov vína do Spojeného kráľovstva a USA.³¹

Najčastejšie importované komodity sú manufaktúrne produkty ako sú stroje, informačná technológia a súčiastky. Služby tvoria tiež významnú časť importu, dovážané je však minimálne množstvo primárnych produktov, a to hlavne vďaka bohatým ložiskám nerastného bohatstva v Austrálii. V grafoch č. 4 a 5 je prehľadnejšie zobrazená komoditná štruktúra austrálskeho exportu a importu.

Graf č. 4 a 5: Komoditná štruktúra exportu a importu Austrálie v roku 2006, v %

Zdroj: Australian Trade, Department of Foreign Affairs and Trade, http://www.dfat.gov.au/publications/stats-pubs/mtd/australia_trade_1206.pdf.

3.3 Teritoriálna štruktúra austrálskeho obchodu

Najviac exportovaných komodít smeruje do Japonska. Druhým najväčším exportným partnerom Austrálie je Čína. Tá pre svoju expanziu v priemysle importuje predovšetkým energetické suroviny. Ďalšími dôležitými regionálnymi obchodnými partnermi sú Severná Kórea a najbližšie sa nachádzajúci Nový Zéland. Významný podiel na exporte zastávajú aj USA. Číselné údaje sú uvedené v tabuľke č. 14.

³¹ Australian government, Department of foreign affairs and trade: Trade 2006 [online]. 2006 [cit. 10.3. 2007]. Dostupný na www: <http://www.dfat.gov.au/trade/trade2006/trade2006.pdf>.

Tabuľka č. 14: Teritoriálna štruktúra austrálskeho exportu, v roku 2006, v mil. AUD a v %

Štát	Objem exportu v mil. AUD	Podiel na exporte v %
Japonsko	32 391	19,79%
Čína	20 415	12,47%
Južná Kórea	12 334	7,53%
USA	10 092	6,16%
Nový Zéland	8 949	5,47%
India	8 844	5,40%
Export celkom	163 712	100,00%

Zdroj: Australia's Trade, Australian government, Department of foreign affairs and trade: http://www.dfat.gov.au/publications/stats-pubs/mtd/australia_trade_1206.pdf.

Najvýznamnejším obchodným partnerom v oblasti importu je Čína, ďalej USA, Japonsko, Singapur a z európskych krajín je to Nemecko - vid' tabuľku č. 15.

Tabuľka č. 15: Teritoriálna štruktúra austrálskeho importu, v roku 2006, v mil. AUD a v %

Štát	Objem importu v mil. AUD	Podiel na importe v %
Čína	25 486	14,48%
USA	24 370	13,85%
Japonsko	17 270	9,81%
Singapur	10 748	6,11%
Nemecko	8 992	5,11%
Južná Kórea	6 905	3,92%
Import celkom	175 960	100,00%

Zdroj: Australia's Trade, Australian government, Department of foreign affairs and trade: http://www.dfat.gov.au/publications/stats-pubs/mtd/australia_trade_1206.pdf.

3.4 Obchodní partneri Austrálie a integračné dohody

Jedným z najvýznamnejších partnerov v oblasti zahraničného obchodu je Nový Zéland, ktorý je najbližším susedom Austrálie. Najväčší význam pre zahraničný obchod má jeho blízka poloha. Ďalšou výhodou je odstránenie možných prekážok obchodu vytvorením vyššej formy dohody o zóne voľného obchodu (Free Trade Agreement, FTA), a to už v roku 1983. Je to takzvaná Dohoda o obchode a bližších ekonomických vzťahoch Austrálie a Nového

Zélandu (Australia and New Zealand Closer Economic Relations, CER). Táto dohoda okrem bezcolného pobytu tovaru a služieb zaisťuje aj spoluprácu v oblasti obchodného práva, prepravy a štandardov produktov. V roku 2005 sa začali tiež rokovania o vytvorení FTA medzi Austráliou, Novým Zélandom a 10 členmi Združenia národov juhovýchodnej Ázie (Association of Southeast Asia Nations, ASEAN).³²

V roku 2005 vstúpila v platnosť dohoda o zóne voľného obchodu s ďalším významným obchodným partnerom Austrálie, a to s USA. Len za rok 2005 táto dohoda priniesla zvýšenie objemu exportu do USA o 4,1 %.³³ Za prvý rok platnosti tejto dohody boli clá na poľnohospodárske výrobky znížené, viac ako polovica z nich na nulu, vďaka čomu sa dostal export týchto produktov na rekordne vysokú úroveň. Týka sa to hlavne exportu syra, jahňacieho a baranieho mäsa.

Najvýznamnejšími obchodnými partnermi Austrálie sú štáty juhovýchodnej Ázie. Dôvodom silných obchodných väzieb v tomto regióne je nielen relatívne malá vzájomná vzdialenosť, ale aj potenciál tamojších rýchlo sa rozvíjajúcich trhov. Austrália uzavrela v záujme podpory vzájomného obchodu dohodu o zóne voľného obchodu s dvomi ázijskými štátmi, a to so Singapurom a Thajskom. V prospech tohto rozhodnutia hovorí zvýšenie objemu exportu do týchto oblastí za rok 2005 o 20 až 30 %. FTA medzi Thajskom a Austráliou (Australia and Thailand Free Trade Agreement, TAFTA) vstúpila v platnosť 1. januára 2005. Táto dohoda priniesla významné zvýšenie exportu produktov z Austrálie, ako sú mlieko a smotana (zvýšenie o 62 %), med' (60 %), hliník (47 %) a farmaceutické produkty (24 %). FTA medzi Singapurom a Austráliou (Australia and Singapore Free Trade Agreement, SAFTA) bola podpísaná v roku 2003 a priniesla výhody predovšetkým v sektore služieb, najmä v oblasti vzdelávania. Vďaka tejto dohode bude v Singapure v roku 2007 otvorená prvá zahraničná univerzita, jej otvorením bola poverená Univerzita Nového Južného Walesu.

V súčasnosti prebiehajú rokovania o odstránení colných prekážok aj s Čínou, Japonskom, Kóreou, Malajziou, zoskupením ASEAN a Spojenými arabskými emirátmi (SAE). Čína je druhým najvýznamnejším partnerom v obchode s tovarmi a nerastnými surovinami a tretím najväčším prijímateľom poľnohospodárskych produktov. Najväčší objem exportu nerastov a výrobkov do Číny tvorí železná ruda, zemný plyn, hliník a zhotovené motorové vozidlá. Za posledné roky významne narástol aj export služieb do tejto oblasti. Do

---

³² Členovia zoskupenia ASEAN: Brunej Darussalam, Barma, Kambodža, Indonézia, Laos, Malajzia, Filipíny, Singapur, Thajsko, Vietnam.

³³ Australian government, Department of foreign affairs and trade: Trade 2006 [online]. 2006 [cit. 10.3. 2007]. Dostupný na [www: http://www.dfat.gov.au/trade/trade2006/trade2006.pdf](http://www.dfat.gov.au/trade/trade2006/trade2006.pdf).

Austrálie prišlo najviac študentov práve z Číny a využili austrálske vzdelávacie služby. Z Číny prichádza aj veľké množstvo turistov. Vytvorenie FTA s Čínou by znamenalo veľký prínos pre obchod oboch krajín vzhľadom na množstvo obchodných transakcií medzi nimi. V súčasnosti prekážajú obchodu zo strany Číny najmä 15,3% clá na poľnohospodárske produkty a clá zavedené na obchod z nerastami. Na manufaktúrne výrobky zaviedla Čína clá až vo výške 45 %, čo je výrazne vyššie než 5% clo zo strany Austrálie. Obchod s touto krajinou obmedzujú aj viaceré nariadenia zo strany Číny, a to špeciálne štandardy, náročné technické regulácie a oneskorenia kvôli karanténom. Vyjednáváním o vytvorení FTA sa Austrália snaží docieľiť aj lepšie možnosti pre export služieb, a to hlavne v oblasti telekomunikácií, prepravy, logistiky, financií a výstavby.³⁴

Najväčší objem exportu Austrálie smeruje už 40 rokov do Japonska. K expanzii obchodu medzi týmito krajinami prispelo aj vytvorenie Austrálsko-Japonskej obchodnej dohody v roku 1957. Kľúčovými surovinami vyvázanými z Austrálie sú uhlie, hovädzie mäso, hliník a medená ruda. Austrália je najväčším dodávateľom skvapalneného zemného plynu do Japonska. Obe krajiny majú záujem na prehĺbení vzájomných vzťahov a od roku 2005 rokujú o vytvorení FTA.

Austrália sa snaží prehĺbiť obchodné väzby so štátmi Blízkeho východu. Jedným z najvýznamnejších partnerov na Blízkom východe sú Spojené arabské emiráty (SAE). V súčasnosti tam smeruje hlavne vývoz motorových vozidiel, hliník, ale aj vzdelávacích služieb a turizmu. V roku 2005 boli zahájené jednanie o FTA medzi SAE a Austráliou. Vytvorenie FTA by umožnilo ľahší vstup aj na ostatné trhy v oblasti Blízkeho východu.

---

³⁴ Australian government, Department of foreign affairs and trade: Trade 2006 [online]. 2006 [cit. 10.3. 2007]. Dostupný na [www: http://www.dfat.gov.au/trade/trade2006/trade2006.pdf](http://www.dfat.gov.au/trade/trade2006/trade2006.pdf).

Záver

Austrália je trinástou najsilnejšou ekonomikou sveta. Má stabilný rast HDP a expanzia trvá nepretržite už druhé desaťročie. Úspešná je aj politika nízkej inflácie a nezamestnansti. Vďaka fiškálnej disciplinovanosti sa vláde darí dosahovať rozpočtové prebytky a pritom presadzovať reformy. Životná úroveň v tejto krajine je jedna z najvyšších z vyspelých krajín sveta. Austrálska ekonomika sa však napriek týmto silným stránkam stretáva s viacerými prekážkami hospodárskeho rozmachu.

Napriek tomu, že nezamestnanosť je jedna z najnižších z pomedzi vyspelých ekonomík, demografický vývoj obyvateľstva môže spôsobiť problémy v blízkej budúcnosti. Austrálska populácia totiž stárne. Očakáva sa znižovanie podielu detí do 14 rokov a vyšší podiel ľudí v postproduktívnom veku. Tí nemajú motiváciu pracovať, a preto sa austrálska vláda snaží vytvoriť stimuly pre prácu ľudí v tomto veku. Súčasťou riešenia tohto problému je posunutie hranice odchodu do dôchodku na 60 rokov, čo je porovnateľné s Európskymi krajinami. Druhý problém v súvislosti so zamestnanosťou je nedostatočná ponuka kvalifikovaných pracovných síl. Ten sa vláda snaží riešiť prijímaním pracovníkov potrebných profesií zo zahraničia a zlepšovaním vzdelávacieho systému.

Sektor poľnohospodárstva tvorí významnú časť austrálskeho exportu, Austrália je dôležitým svetovým exportérom ovčej vlny, hovädzieho mäsa a pšenice. Prírodné podmienky v Austrálii však produkciu tohto sektora obmedzujú. Časté suchá a požiare ničia úrodu, veľkou prekážkou je aj neustály úbytok vody a potreba zavlažovania. V posledných rokoch spomalili hospodársky rast práve výkyvy produkcie primárneho sektoru a bol zaznamenaný pokles exportu produktov tohto sektoru.

Ďalším problémom tejto ekonomiky je negatívna bilancia zahraničného obchodu. Silný dopyt domácností na jednej strane podporuje hospodársky rast, no na strane druhej zvyšuje objemy importov. Tie prevyšujú objemy exportov. Prekážkou rastu vývozov je nedostatočne rozvinutá infraštruktúra. Ťažba nerastných surovín prebieha často v izolovaných oblastiach mimo hlavných dopravných uzlov, kde je nedostatočná sieť prístavov a preprava je potom neefektívna. V porovnaní s ostatnými vyspelými ekonomikami sveta má Austrália vysoké deficity bežného účtu a odborníci prišli k záveru, že by situáciu mohol zlepšiť väčší rast exportu.

Aj napriek existencii spomenutých prekážok rozvoja hospodárstva Austrálie, ostáva táto krajina jednou z najsilnejších ekonomík sveta. Vďaka vládnej politike a silnému

hospodárstvu ju za posledných 15 rokov výrazne nezasiahli ani hospodárske krízy v Ázijskom regióne, ani zhoršujúce sa prírodné podmienky. Zachováva si zdravý ekonomický rast a otvorenú zahraničnú politiku. Podľa predpovedí odborníkov bude hospodárstvo a makroekonomický vývoj Austrálie v úspešnom trende pokračovať.

Aby som zhrnula silné a slabé stránky a takisto príležitosti a hrozby, zostrojila som SWOT analýzu, ktorá poskytne celkový náhľad na ekonomickú situáciu v tejto krajine.

Tabuľka č. 16: SWOT analýza súčasnej austrálskej ekonomiky

Silné stránky (S)	Slabé stránky (W)
<ul style="list-style-type: none"> - silná domáca spotreba podporujúca hospodársky rast - dlhotrvajúca expanzia a zdravý hospodársky rast - nízka a stále klesajúca nezamestnanosť - nízka inflácia - prebytky v štátnom rozpočte - vláda podporujúca reformy - vysoká životná úroveň a spokojnosť obyvateľstva - veľké nerastné bohatstvo 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná infraštruktúra, riedka sieť prístavov - zloženie exportu orientované na nerasty a produkty poľnohospodárstva náchylné na výkyv cien komodít vo svete - nedostatočný objem exportov a vysoký objem importov - vysoký a stále sa prehĺbujúci deficit bežného účtu - nízka zamestnanosť seniorov a ľudí s deťmi - nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily - veľké vzdialenosti medzi mestami, náročnosť na infraštruktúrnú sieť
Príležitosti (O)	Hrozby (T)
<ul style="list-style-type: none"> - rozvinúť infraštruktúrnú sieť a podporiť tak export - pokračovať v štrukturálnych reformách - diverzifikovať export, nevyvážať iba primárne suroviny, ale viac spracovaných produktov - zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj v oblasti vodných zdrojov, aby sa predišlo nedostatku vody - prilákať kvalifikované pracovné sily zo zahraničia 	<ul style="list-style-type: none"> - stárnutie populácie, hrozba veľkých nákladov v zdravotníctve - prudký úbytok vody, jej nedostatok - závislosť ekonomiky na poľnohospodárstve, ktorého produkciu znížia suchá a požiare - vysoká závislosť zahraničného obchodu od Ázijskeho regiónu, náchylnosť na krízy - nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily, chýbajúca ponuka práce - výkyvy cien nerastných surovín na svetových trhoch

Zdroj: Zostavené autorkou

Literatúra

Tlačené zdroje

1. Harcourt, G.C.: *Selected essays on economic policy*, Basingstoke : Palgrave, 2001. ISBN: 0333946324
2. Dennis, Ann: *Spotlight on Australia*, South Melbourne : Oxford University Press, 2000. ISBN: 0195507681
3. Hrala, Václav a kolektiv: *Geografie světového hospodářství, Vybrané kapitoly*, Praha: VŠE, Nakladatelství Oeconomica. ISBN: 8024500795

Elektronické zdroje

4. Australian Bureau of Statistics: Population by Age and Sex, Australian States and Territories [online]. 2006 [cit. 1.4. 2007]. Dostupný na www: <http://www.abs.gov.au/Ausstats/abs@.nsf/0e5fa1cc95cd093c4a2568110007852b/b52c3903d894336dca2568a9001393c1!OpenDocument>.
5. Australian bureau of Statistics: Population by Age and Sex, Australian States and Territories, Jun 2006 [online]. 2006 [cit. 10.4. 2007]. Dostupný na www: <http://www.abs.gov.au/Ausstats/abs@.nsf/0e5fa1cc95cd093c4a2568110007852b/b52c3903d894336dca2568a9001393c1!OpenDocument>.
6. Australian Bureau of Statistics: Australian Social Trends, 2006 [online]. 2006 [cit. 2007]. Dostupný na www: <http://abs.gov.au/ausstats/abs@.nsf/7d12b0f6763c78caca257061001cc588/3cf3335edc1a3f7fc a2571b0000ea963!OpenDocument>.
7. Adrian Peter Pressburg: Austrália sa etabluje ako energetická superveľmoc [online]. 11.9. 2006 [cit. 10.3. 2007]. Dostupný na www: <http://ekonomika.etrend.sk/75811/svetova-ekonomika/australia-sa-etabluje-ako-energeticka-supervelmoc>.
8. Kristian Slovák: Austrália je odkázaná na dovoz pracovnej sily [online]. 27.8. 2005 [cit. 10.3. 2007]. Dostupný na www: <http://ekonomika.etrend.sk/53950/svetova-ekonomika/australia-je-odkazana-na-dovoz-pracovnej-sily>.
9. Australian government, Department of foreign affairs and trade: Trade 2006 [online]. 2006 [cit. 10.3. 2007]. Dostupný na www: <http://www.dfat.gov.au/trade/trade2006/trade2006.pdf>.
10. CIA factbook [online]. 2006 [cit. 10.3. 2007]. Dostupný na www: <https://www.cia.gov/cia/publications/factbook/geos/as.html#Econ>.
11. ABS: Australian system of national accounts 2005-2006, summary, industry [online]. 2006 [cit. 23.4. 2007]. Dostupný na www: [http://www.abs.gov.au/AUSSTATS/abs@.nsf/Latestproducts/5204.0Main%20Features62005-06?opendocument&tabname=Summary&prodno=5204.0&issue=2005-06&num=&view=.](http://www.abs.gov.au/AUSSTATS/abs@.nsf/Latestproducts/5204.0Main%20Features62005-06?opendocument&tabname=Summary&prodno=5204.0&issue=2005-06&num=&view=)
12. ABARE: Agricultural economies of Australia and New Zealand [online]. 2006 [cit. 22.4. 2007]. Dostupný na www: http://www.abareconomics.com/interactive/ausNZ_ag/html/au_overview.htm.
13. Australian Government, Invest Australia: Australian infrastrucutre, supporting future growth, [online]. 2006 [cit. 26.4. 2007]. Dostupný na www: http://investaustralia.gov.au/media/IR_EN_Infrastructure.pdf.
14. OECD: OECD Economic Outlook, [online]. 2000 [cit. 16.4. 2007].
15. OECD: OECD Economic Outlook, [online]. 1998 [cit. 19.4. 2007].
16. OECD: OECD Economic Outlook, [online]. 1996 [cit. 18.4. 2007].
17. IMF: Australia: 2004 Article IV Consultation [online]. November 2004 [cit. 10.3. 2007]. Dostupný na www: <http://www.imf.org/external/np/sec/pn/2004/pn04124.htm>.

18. IMF: Australia: 2006 Article IV Consultation [online]. Október 2006 [cit. 11.3. 2007]. Dostupný na [www: http://www.imf.org/external/np/sec/pn/2006/pn06123.htm](http://www.imf.org/external/np/sec/pn/2006/pn06123.htm).
19. IMF: Australia – Selected Issues [online]. Október 2006 [cit. 11.3. 2007]. Dostupný na [www: http://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2006/cr06373.pdf](http://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2006/cr06373.pdf).
20. OECD: Economic Survey of Australia 2006 [online]. 2006 [cit. 20.3. 2007].
21. OECD Preliminary Outlook [online]. 2006 [cit. 13.4. 2007].
22. Australian government: Continuing personal tax reform [online]. 2006 [cit. 20.4. 2007]. Dostupný na [www: http://www.budget.gov.au/2006-07/ministerial/html/treasury-04.htm](http://www.budget.gov.au/2006-07/ministerial/html/treasury-04.htm).
23. Mark Wooden, Australia's industrial relations reform agenda [online]. 2005 [cit. 13.3. 2007]. Dostupný na [www: http://gemini.econ.umd.edu/cgi-bin/conference/download.cgi?db_name=ACE2005&paper_id=342](http://gemini.econ.umd.edu/cgi-bin/conference/download.cgi?db_name=ACE2005&paper_id=342).
24. OECD: Economic Survey of Australia 2006 [online]. 2005 [cit. 13.3. 2007].
25. AGPC: Potential benefits of the National reform agenda [online]. 2006 [cit. 30.3. 2007]. Dostupný na [www: http://www.pc.gov.au/research/crp/nationalreformagenda/overview.pdf](http://www.pc.gov.au/research/crp/nationalreformagenda/overview.pdf).
26. Australian Government, National Water Commission: National Water Initiative [online]. 2006 [cit. 22.4. 2007]. Dostupný na [www: http://www.nwc.gov.au/nwi/index.cfm](http://www.nwc.gov.au/nwi/index.cfm).
27. Economist intelligence unit: Australia: Currency forecast [online]. Február 2007 [cit. 20.4. 2007].
28. Summary of Australia's trade, [online]. 2006 [cit. 20.4. 2007]. Dostupný na [www: http://www.dfat.gov.au/publications/statspubs/mtd/australia_trade_1206.pdf](http://www.dfat.gov.au/publications/statspubs/mtd/australia_trade_1206.pdf).
29. Economist Intelligence Unit: Australia: 5-year Forecast Table [online]. 2006 [cit. 30.3. 2007].

Zoznam príloh

Príloha č. 1: Vývoj rastu reálneho HDP vo vybraných krajinách v rokoch 1990-2006, v %

Príloha č. 2: Vývoj CPI inflácie vo vybraných krajinách v rokoch 1990–2006, v %

Príloha č. 3: Vývoj miery nezamestnanosti vo vybraných krajinách v rokoch 1990–2006, v %

Príloha č. 4: Bilancia rozpočtu vlády vo vybraných krajinách v rokoch 1990-2006, v % HDP

Príloha č. 5: Bilancia bežného účtu vo vybraných krajinách v rokoch 2001 – 2006, v % HDP

Príloha č. 6: Makroekonomické ukazatele Austrálie za obdobie 2001 – 2006, v %

Príloha č. 7: Austrálsky obchod podľa úrovne spracovania v rokoch 2005-06, v mil. AUD a v %

Príloha č. 8: Austrálske exporty tovarov podľa regiónov a obchodných partnerov v rokoch 2005-06, v AUD a v %

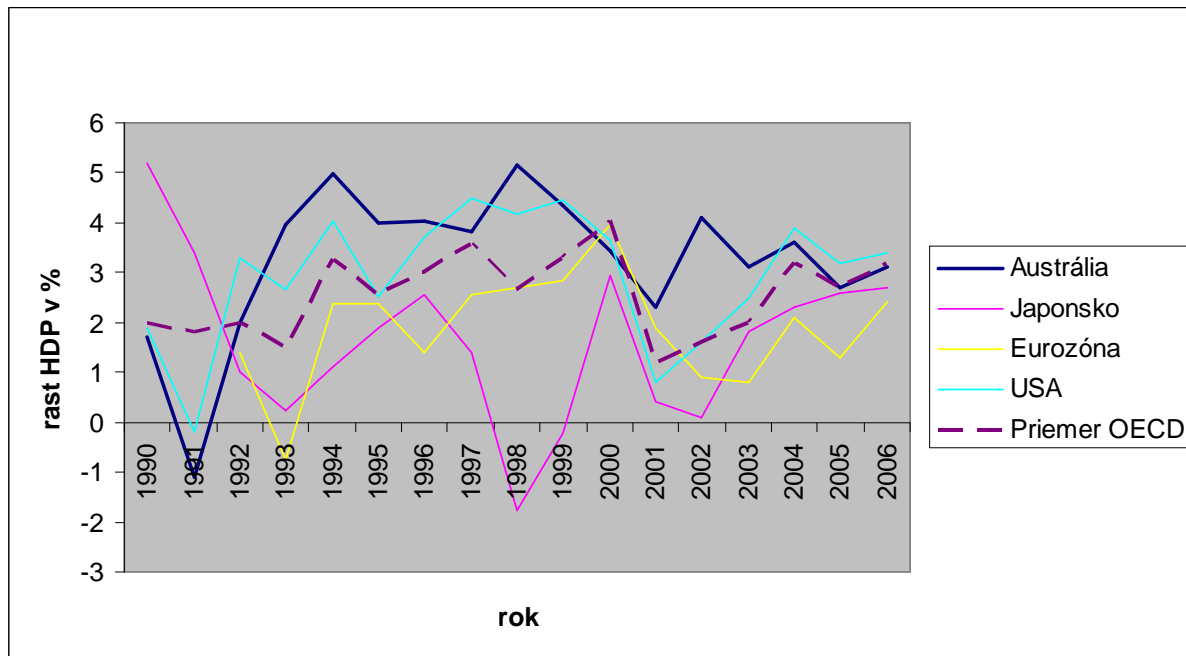
Príloha č. 9: Austrálske importy tovarov podľa regiónov a obchodných partnerov v rokoch 2005-06, v AUD a v %

Príloha č. 10: Mapa Austrálie

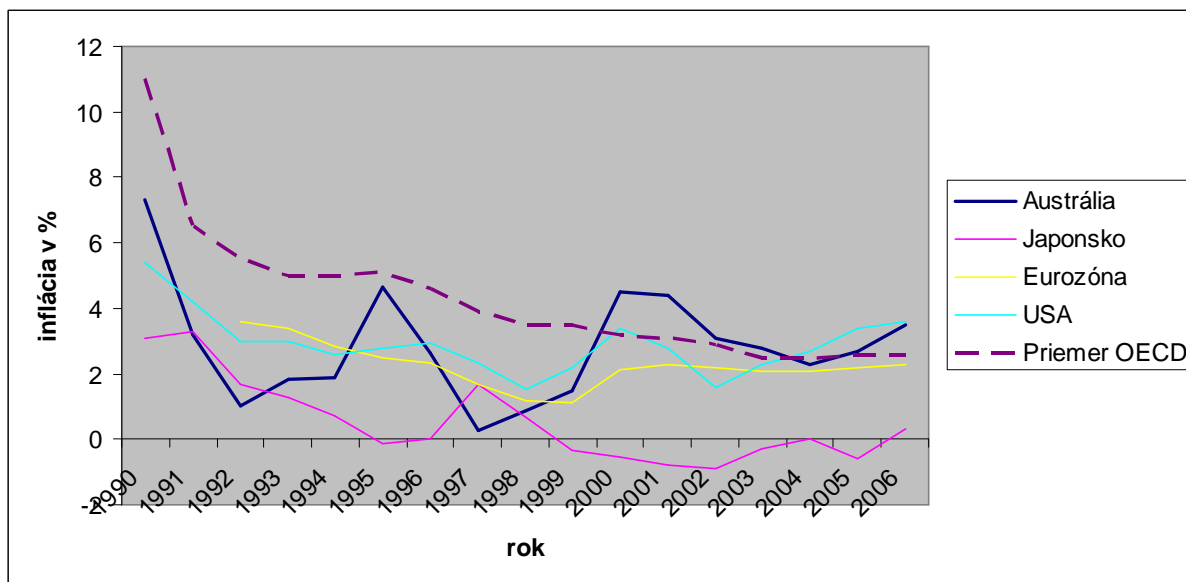
Prílohy

Príloha č. 1: Vývoj rastu reálneho HDP vo vybraných krajinách v rokoch 1990-2006, v %

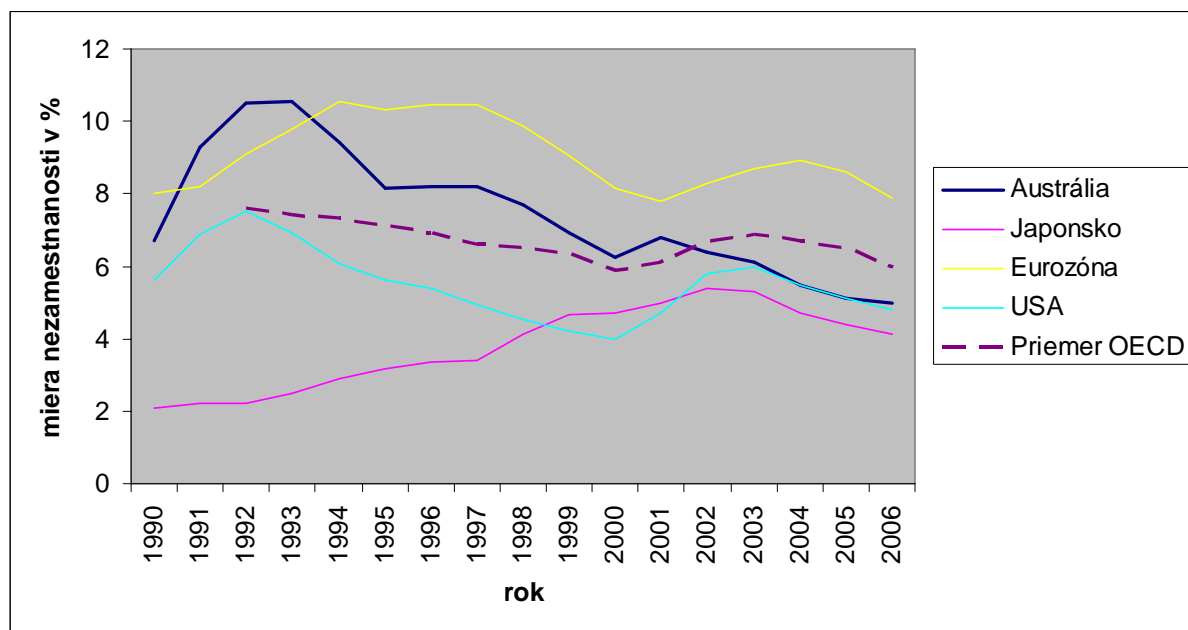
Zdroj: OECD Economic Outlook No. 80.

Príloha č. 2: Vývoj CPI inflácie vo vybraných krajinách v rokoch 1990–2006, v %

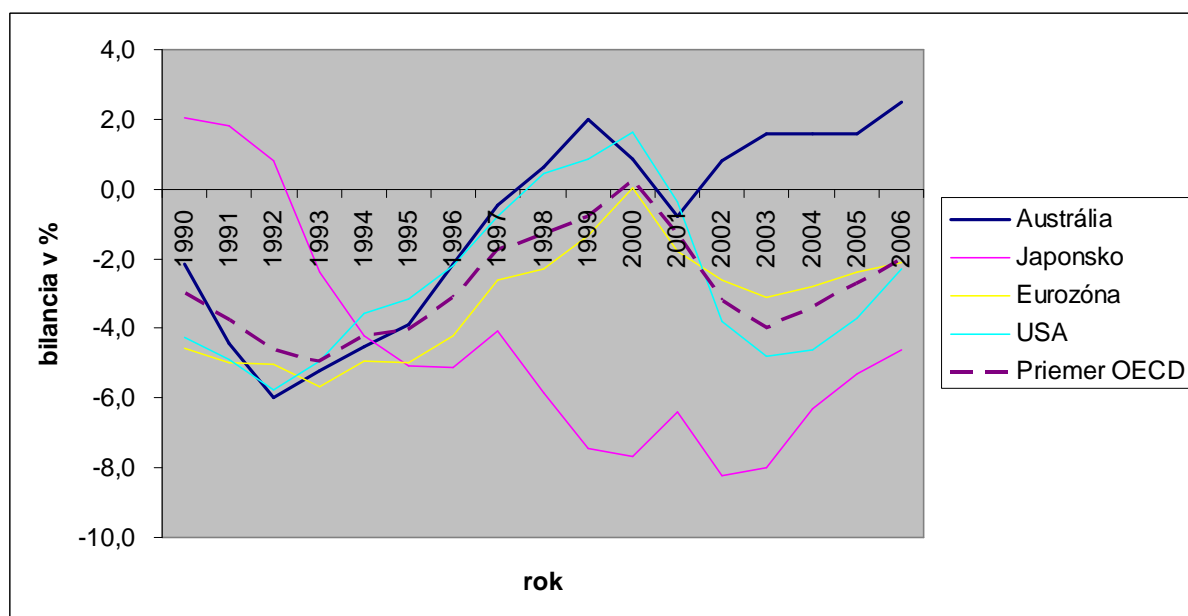
Zdroj: OECD Economic Outlook No. 80.

Príloha č. 3: Vývoj miery nezamestnanosti vo vybraných krajinách v rokoch 1990–2006, v %

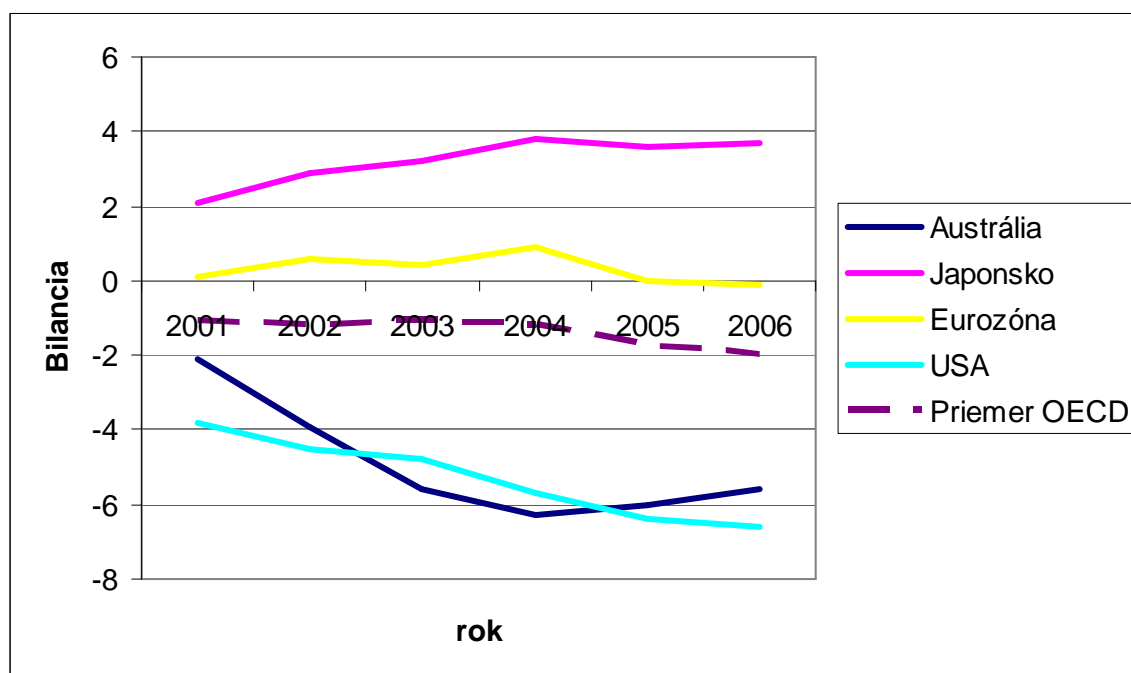
Zdroj: OECD Economic Outlook No. 80.

Príloha č. 4: Bilancia rozpočtu vlády vo vybraných krajinách v rokoch 1990-2006, v % HDP

Zdroj: OECD Economic Outlook No. 80.

Príloha č. 5: Bilancia bežného účtu vo vybraných krajinách v rokoch 2001 – 2006, v % HDP

Zdroj: OECD Economic Outlook No. 80.

Príloha č. 6: Makroekonomické ukazatele Austrálie za obdobie 2001 – 2006, v %

Ukazateľ/Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Reálne HDP	2.3	4.1	3.1	3.6	2.7	3.1
Celkový domáci dopyt	1.0	6.4	5.8	5.7	4.2	4.0
Súkromná spotreba	3.0	3.9	3.8	5.9	3.1	3.2
Celkové investície	-3.3	15.7	8.9	8.1	7.0	7.5
Export tovarov a služieb	2.3	0.0	-2.1	4.1	2.0	3.6
Import tovarov a služieb	-4.3	10.7	10.5	15.1	8.4	6.5
CPI inflácia	4.4	3.1	2.8	2.3	2.7	3.5
Miera nezamestnanosti	6.8	6.4	6.1	5.5	5.1	5.0
Čistý dlh	6.2	5.2	3.8	2.8	1.3	-0.6
Úroková miera	4.2	4.8	5.5	5.4	5.6	6.2
Bežný účet	-2.1	-3.9	-5.6	-6.2	-6.0	-5.6
Obchodná bilancia	0.5	-1.3	-2.9	-2.8	-1.9	-1.5
Zmenné relácie	1.2	2.1	3.1	9.8	11.9	6.5
Čistý externý dlh	43.8	46.6	45.5	47.9	50.3	52.2

Zdroj: IMF Executive Board Concludes 2006 Article IV Consultation with Australia,
<http://www.imf.org/external/np/sec/pn/2006/pn06123.htm>.

Príloha č. 7: Austrálsky obchod podľa úrovne spracovania v rokoch 2005-06, v mil. AUD a

v %

	Year		% change	Month			% change
	2005	2006	2005 to 2006	Oct 06	Nov-06	Dec-06	Nov 06 to Dec 06
Exports							
Total primary products	87,586	101,735	16.2	9,189	8,463	9,122	7.8
Unprocessed food	7,537	8,346	10.7	603	559	583	4.3
Processed food	14,893	15,429	3.6	1,416	1,428	1,405	-1.6
Fuels	35,589	39,331	10.5	3,331	3,070	3,333	8.6
Minerals	24,310	33,102	36.2	3,318	2,901	3,270	12.7
Other primary	5,256	5,527	5.2	522	504	530	5.2
Total manufactures	37,030	42,012	13.5	3,707	3,737	3,870	3.6
STM (b)	11,008	14,612	32.7	1,303	1,232	1,375	11.6
ETM (c)	26,023	27,400	5.3	2,404	2,505	2,495	-0.4
Other goods (incl. gold)	14,460	19,965	38.1	1,739	1,720	1,657	-3.7
Services	40,656	43,808	7.8	3,920	3,834	3,778	-1.5
Total exports	179,732	207,520	15.5	18,555	17,754	18,427	3.8
Imports							
Total primary products	26,344	33,609	27.6	2,864	2,702	2,969	9.9
Unprocessed food	1,504	1,742	15.8	174	181	172	-5.0
Processed food	5,667	6,391	12.8	605	717	595	-17.0
Fuels	17,219	23,238	35.0	1,831	1,607	1,978	23.1
Minerals	513	731	42.5	111	61	74	21.3
Other primary	1,441	1,507	4.6	142	135	150	11.1
Total manufactures	126,415	136,356	7.9	12,809	12,684	11,219	-11.5
STM (b)	13,283	13,976	5.2	1,227	1,311	963	-26.5
ETM (c)	113,131	122,380	8.2	11,583	11,374	10,257	-9.8
Other goods	2,967	5,995	102.1	669	346	374	8.1
Services	39,956	42,805	7.1	3,861	3,568	3,863	8.3
Total imports	195,682	218,765	11.8	20,203	19,300	18,425	-4.5

(a) Recorded trade basis, original data. (b) STM - Simply transformed manufactures. (c) ETM - Elaborately transformed manufactures.

Zdroj: Australian Government, Department of Foreign Affairs and Trade: Summary of Australia's trade, <http://www.dfat.gov.au>.

Príloha č. 8: Austrálske exporty tovarov podľa regiónov a obchodných partnerov v rokoch 2005-06, v AUD a v %

	Year		% change	Oct 06	Month		% change
	2005	2006	2005 to 2006		Nov-06	Dec-06	Nov 06 to Dec 06
Africa	3,119	3,639	16.7	313	304	286	-5.9
Americas	13,421	14,292	6.5	1,337	1,251	1,134	-9.4
Canada	1,789	1,678	-6.2	162	115	119	3.5
United States	9,264	10,092	8.9	878	913	819	-10.3
Latin America	2,223	2,414	8.6	288	215	184	-14.4
East Asia	79,675	93,526	17.4	8,494	7,874	8,591	9.1
China	16,127	20,415	26.6	2,014	1,997	2,139	7.1
Hong Kong (b)	2,676	3,148	17.6	267	248	287	15.7
Japan	28,462	32,391	13.8	2,957	2,532	2,735	8.0
Republic of Korea	10,959	12,334	12.5	1,038	1,192	1,202	0.8
Taiwan	5,520	6,298	14.1	634	504	598	18.7
ASEAN	15,862	18,842	18.8	1,579	1,394	1,621	16.3
Indonesia	3,604	4,417	22.6	255	404	369	-8.7
Malaysia	2,513	2,847	13.3	297	230	258	12.2
Philippines	846	996	17.7	118	61	89	45.9
Singapore	3,961	4,590	15.9	467	277	466	68.2
Thailand	4,129	4,273	3.5	252	349	322	-7.7
Europe	16,178	22,164	37.0	1,658	1,955	2,049	4.8
<i>European Union 25</i>	14,925	20,259	35.7	1,498	1,711	1,813	6.0
France	1,104	1,252	13.4	106	105	115	9.5
Germany	1,385	1,420	2.5	126	136	152	11.8
Italy	1,502	1,829	21.8	145	158	159	0.6
Netherlands	2,179	2,835	30.1	250	241	264	9.5
United Kingdom	4,969	8,115	63.3	436	595	611	2.7
Middle East	5,398	6,624	22.7	627	559	571	2.1
Saudi Arabia	1,925	2,201	14.3	226	188	199	5.9
Oceania	11,428	11,600	1.5	1,029	1,080	1,022	-5.4
New Zealand	9,002	8,949	-0.6	773	886	734	-17.2
South Asia	7,893	9,557	21.1	1,012	728	797	9.5
India	6,978	8,844	26.7	955	671	733	9.2
Total merchandise exports	139,076	163,712	17.7	14,635	13,920	14,648	5.2

(a) Recorded trade basis, original data. (b) Special Administrative Region of China.

Zdroj: Australian Government, Department of Foreign Affairs and Trade: Summary of Australia's trade, <http://www.dfat.gov.au>.

**Príloha č. 9: Austrálske importy tovarov podľa regiónov a obchodných partnerov v rokoch
2005-06, v AUD a v %**

	Year		% change	Oct 06	Month		% change
	2005	2006	2005 to 2006		Nov-06	Dec-06	Nov 06 to Dec 06
Africa	1,936	1,865	-3.7	170	146	149	2.1
Americas	25,666	29,358	14.4	2,727	2,550	2,485	-2.5
Canada	1,863	2,195	17.8	225	200	193	-3.5
United States	21,398	24,370	13.9	2,233	2,077	2,063	-0.7
Latin America	2,079	2,416	16.2	234	212	191	-9.9
East Asia	76,630	90,626	18.3	8,259	8,267	7,422	-10.2
China	21,364	25,486	19.3	2,658	2,641	2,172	-17.8
Hong Kong (b)	1,328	1,652	24.4	134	137	112	-18.2
Japan	17,117	17,270	0.9	1,604	1,508	1,296	-14.1
Republic of Korea	5,169	6,905	33.6	641	578	468	-19.0
Taiwan	3,616	4,118	13.9	372	420	348	-17.1
ASEAN	28,007	35,169	25.6	2,849	2,980	3,025	1.5
Indonesia	3,655	4,545	24.4	292	265	509	92.1
Malaysia	6,078	6,706	10.3	571	486	612	25.9
Philippines	736	757	2.9	64	55	50	-9.1
Singapore	8,626	10,748	24.6	816	981	846	-13.8
Thailand	4,812	6,259	30.1	671	615	566	-8.0
Europe	38,456	39,144	1.8	3,838	3,543	3,281	-7.4
European Union 25	36,097	36,453	1.0	3,551	3,270	3,037	-7.1
France	4,995	4,128	-17.4	301	336	302	-10.1
Germany	8,702	8,992	3.3	824	794	834	5.0
Italy	4,353	4,486	3.1	478	412	436	5.8
Netherlands	1,274	1,399	9.8	137	131	113	-13.7
United Kingdom	6,186	6,227	0.7	871	484	446	-7.9
Middle East	3,082	3,982	29.2	352	244	291	19.3
Saudi Arabia	1,330	1,215	-8.6	103	70	106	51.4
Oceania	7,758	8,157	5.1	731	702	693	-1.3
New Zealand	5,397	5,497	1.9	499	493	445	-9.7
South Asia	1,488	1,567	5.3	144	151	120	-20.5
India	1,214	1,280	5.4	119	125	98	-21.6
Total merchandise imports	155,726	175,960	13.0	16,342	15,733	14,562	-7.4

(a) Recorded trade basis, original data. (b) Special Administrative Region of China.

Zdroj: Australian Government, Department of Foreign Affairs and Trade: Summary of Australia's trade,
<http://www.dfat.gov.au>.

Príloha č. 10: Mapa Austrálie

Zdroj: Diamond beach holiday park, http://www.diamondbeachpark.com.au/location_Australia.htm.